U. B. BERGEN
Ms. 176 c

Concepter

pro

1822. —

Skr. fra vedk. Dep. for 1 Kv. 26 Juli 1822.

Til samtlige Stifter og Amter.

~~Copie~~ No 7.

Uagtet Norge for nærværende Tid savner en almindelig Politieanordning, saa haves dog, en Speciel med Hensyn til Politiesagers Anlæg og Drift, Lovbestemmelser, som fremdeles kunde bidrage meget til saadanne Sagers hurtigere Afgiørelse, og tillige og tiene til at formindske et stort unødvendigt Skriverie, om de overalt blive nøiagtigen overholdte.—

Blandt disse Lovbestemmelser tillader jeg mig herved at henlede ~~paa~~ Deres Høivelbaarenheds Opmærksomhed følgende:

1. Cancellieskrivelserne af 19de Januar, 9 Marts og 4 Mai 1793, der ~~bestemme~~ bestemme, at Fogderne, i Henseende til de Politie-forseelser, som alene medføre ~~Bøde~~ Pengebøder, ei behøve at giøre Anmeldelse til Amtet, før Sagerne blive anlagte, men at de, for at Actionternes Behandling i Politiesager dog ikke skal være vilkaarlig og uden Opsigt, og for at de i Henseende til de ved disse Sager faldende Bøder kan have fornøden Control, skulle til Amtet indsende aarlige Politiesags Udtoge.

2. Cancellie-Circulairet af 11te Mai 1799, der fastsætter, at Politiemaalsforhør ikke behøves i Sager, som foraarsages ved ulovlig Brændeviinsbrænden og Salg, eller andre Forseelser imod Politieanordningerne, som drage mere Bøder, naar saadanne Forhør ikke til Sagens Oplysning udfordres og af Actor begjæres, i hvilket Tilfælde de Vedkommende, saafremt Sagen gaaer Angjeldende imod, er befriede til at betale sig Salarium.

3. Forordningerne af 17de Marts 1779 og 4 Januar 1788, hvorved

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

ikke anordnes, at Omkostningerne i Sager for vore Forseelser, som medføre Bøder, ei maae overstige disse, endmindre fra-gjeldende selv bedste Sager i Udeligehed, at Fragivelendes Erklæring under Sags Anlæg bør indhentes, om han i Mindelighed vil betale, eller ei, samt at enhver Angiver skal anmelde slige Forseelser strax, eller ikke senest inden Aar og Dag, saafremt han vil nyde Andeel i Bøderne.

Saavidt mig bekiendt, gives der flere Districter i Stift, ~~der~~ hvor disse Forbud, der imidlertid ikke er tilbageholdte og saaledes endnu formodentligen maae ansees gieldende, ikke ~~ere~~ in ~~tilbageholdt~~ praxi overholdes. Naar Politieforseelser anmeldes, optages Vidnesbyrdenes Forhør, hvilket indsendes til Amtet, hvorefter Politieactionen anordnes imod Angivelsen. At hermed maa hengaae lang Tid, og at Omkostningerne saaledes blive langt større end de Bøder, naar de foranførte Bestemmelser ikke iagttages følges, ~~uden og~~ forekommer mig indlysende. ~~Politieforseelser maatte da anmeldes for~~ ×

~~Overhovedet om, at Deres Givelbaarenhed ikke anser en~~
~~Sag af saamegen omfattende Vigtighed Deres Opmærksomhed værdig~~,

at (×) meldte sig i Mindelighed, da ~~maatte~~ skulde ikke ex officio paalegge Fogeden at betale dem med en Politiemulct og de samt dem om dem i Overeens-stemmelse med Anordningerne saavel for Bøder, som Omkostningerne, hvorved billigt Salarium til Vidnesbyrdene efter Circulairet af 11te Mai 1799 og til Fogden efter Quarteller-Placaten af 24 Sept 1790, (: See Noten til Circul. af 11 Mai 1799 litr. g) neds blev at indbefatte. Hvorved de Bestemmelser, at Omkostningerne ei maae overstige Bøderne, kunde tages til Følge, maatte vel bero paa Omstændighederne.

Overhovedet om, at Deres Givelbaarenhed ikke anser en Sag af saamegen omfattende Vigtighed Deres Opmærksomhed værdig,

(×) Fogden, som strax havde at indhente Delinquentens Erklæring, om han i Mindelighed vilde erlægge de Lovbestemte Bøder for den anmeldte Forseelse, eller ei. ~~Hvis han~~ Skulde Delinquenten ~~be~~ ~~falde~~ at betale uden Proces, ~~saa maatte det paalegges,~~ da ~~maatte~~ burde formodentlig ~~dens~~ ~~ex officio at betale den~~ Erklæring hvorom ~~Politiemulct~~ i Overeens-stemmelse med Placaten i Rescriptet af 9 Marts 1793, og for Forliget kunde have Confirmations-kraft, tages ad protocollum og stadfæstes med Dom, ligesom Forliget maatte slutte med Amtets Approbation, for hvilket alt dog ingen Betaling bliver udover at erlægge. nægter Delinquenten

~~tillade jeg mig tienstligst at anmode Dem om, behageligen at opgive mig, hvorvidt der fra Ældre× med Skolevæsenets Anlæg og Drift forholdes i Deres Embedsdistrikt til dem underordnede Landdistrikt, som hidtil~~

Jeg maa [illegible] ansee det gavnligt, om det [illegible] Lovbud angaaende Skolevæsenets Behandling, blev,× med en Landgierning fra Regjeringen indskrænket, hvilken Landgierning da fornemmelig ~~kunde~~ burde indeholde følgende Poster:

× forsaavidt det er anvendeligt,

1. at alle Skoleforsømmelser Skolen× anmelder for Sognet.

× snarest inden Aar og Dag,

2. at samme strengt skulde formeligt at udføre Medlemmernes Erklæring, om de i Mulighed vilde erlægge et [illegible] Penge for den anmeldte Forsømmelse, ~~som~~ hvilken da blev at tage ad protocollum ~~i hvilket Fald [illegible]~~ og at fastsættes ~~Erklæring hvad for at~~ [illegible] uden Betaling.

3. at Sognet, saafremt Afgiørelse i Mulighed udsættes, hvorved er ophøre at betale Medlemmerne for [illegible], og det hvad Dom [illegible] i Overensstemmelse med Anordningerne [illegible] for Retten som [illegible], hvorved billigt Skiønne til [illegible] efter Forordn. af 11te Mai 1799, og til Sognet efter Canc. Skriv. af 25 Septbr. 1790. (: En Notits til Forordn. 11 Mai 1799 lit. g.)

4. at et ~~afsluttet~~ [illegible] Forening, som Medlemmerne indgaaer med Sognet hvad enten for dets Anlæg eller [illegible] Drift, [illegible] maatte afsluttes [illegible] Amtets Approbation, ligesom [illegible] i ethvert× [illegible] burde underrettes om dets Udfald.

Endelig [illegible] ~~6. at det~~ og som en nyttig Bestemmelse at burde tilføies [illegible]

5. at det skulde [illegible] Sognet, ~~[illegible]~~ med hvert Qvartals Udgang, til Amtet at indgive Fortegnelse over et til dem i ~~det forløbne~~ Løbet af Qvartalet indkomne Anmeldelser om Skoleforsømmelser, ~~med~~ med Erklæring om hvad derved var foretaget, og saavidt der [illegible] i Anledning deraf anlagte Sager var [illegible].

Nr [illegible]

[illegible]

[illegible]

Overbeviist om, at Deres Høivelb. ikke anseer en Deel af saa-
megen omfattende Virksomhed Deres Opmærksomhed uværdig, tillader jeg mig
henstillet at anmode Dem om, behageligen at oplyse mig, hvorledes
der for Tiden forholdes med Stiftelsernes Anlæg og Drift i det Dem under-
ordnede Distrikt (Laddestrid), samt tillige ~~om~~ at meddele de Be-
mærkninger, hvortil det af mig anførte [illegible] til en Undersøgelse
af denne Gjenstand betræffende maatte give Dem Anledning.

No 8 / 22 / No 10 ~~Nr 7~~ 30 Juli 8

Regjering ... for 2 ... Den Lag. 11. Reg. Jast. 6 / Fol. Dpt.

Fra Kiøbmand Weÿergang i Malmöe har jeg modtaget et Andragende af 12te denne Maaned, hvori han fører Klage ~~med 4 Bilag, ermeld~~ over + Sogne Ekhorn, fordi han ~~af en~~ har taget 36 prCt aarlig ~~... af Berrnsteinen Rested den 2 Nov. 1820 afsagt Dom imod~~ Renter af det Laan, Weÿergang i October Maaned 1815 laante ~~Laan Sogne Ekhorn og ... Weÿergang, en Laanet fra~~ Capital, stor 1000 rbd N. V., og forlanger min Assistance til sin Rets Erholdelse, hvorhos han tillige anfører, at han ikke er den eneste, der maa lide ~~under~~ ved at betale Aagerrenter til Sogne Ekhorn.

+ Lammerraad og ~~+ i ... bag~~

Med Andragendet fölger 4 dertil henhørende Bilag, nemlig 1, en af Berrnsteinen Rested, den 2 Nov. 1820 afsagt Dom, hvorved Sogne Ekhorn, der ~~af Weÿergang var~~ var betalt med ... forlangt i Anledning af hans formeldte med Weÿergang bragte Forligelsesmaade, er bleven frikiendt for videre Betaling, 2, en Skrivelse fra Berrnsteinen Rested til Weÿergang af 2 Januar 1821, hvorved communicerer Christiansands Stifts Amt af 30te dec. ..., at ... intet Anledning fandtes til at ... i ... ikke ... , 3, en Attest fra Forligelses commissionen ... afsagte Dom, 3, et Attest fra Forligelses commissairen for Mandal, Malmöe & ~~Kleven~~ Kleven af 4 Oct. 1820, og 4, en Attest fra Pastor Fabricius af 19 Dec 1821, der godtgiör Weÿergangs Sædelighed.

Saasom Sammenstilling viil, efter hvad der under den anførte Forklaring, uimodsagt fra Weÿergangs Side er anført, befindes at være fölgende. Weÿergang laante den 27de October 1815 af Sogne Ekhorn 1000 rbd N. V., hvorfor han gav sit Beviis, saavidt han laan, paa uforandret Sedler, ~~og~~ ~~... at~~ tilbagebetale dem om 1 Maaned. Af denne Capital blev ~~...~~ tilbagebetalt ~~...~~ 500 Rbdr. den 22 Aug 1816, og ~~...~~ ... ...

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

300 Spec. den 28de October 1816, men senere med Wegergang igjen haver faaet flere Penge tillaans af Sogelen, siden han under 20 Nov. 1817 har udstedt sin Negolobligation til ham for den Summa 100 Spec. Man seer og af Actens Communica-tioner, hvorledes han er bleven deres Sag; at ersomme 200 rbd er udlaant, efter den Regning, som findes anført p. 4, tillagt at beregnet Renter 36 proC aarligen, hvormed udkommer 590 rbd, og det manglende med Sogelen da vaaret haver laant Wegergang. — At ~~han~~ Sogelen har beregnet og ladet sig betale 36 proC aarlig i Renter, ikke er, som anført, blot under Sagen udsagt af Wegergang anmeldt, og ... med ~~Sogelen~~ hans af Sogelen ugjendelige underskrevet Beviis, pag 4, det er overlagt, tilfulde beviist. Den 4 Marts 1818 blev der inden Forligelsescommissionen for Mandal, Malmoe og Kles mellem Sogelen og Wegergang sluttet saadant Forlig, at Wegergang ~~forbandt~~ forbandt sig, til 25de s. M. at betale at 100 Spec. for forbemeldte Sogel Eckern efter Negolobl. af 20 Nov. 1817, med

36. Renter fra dennes Dato til 20 Feb. 1818, 9 Spec., i alt 109 Spec.

5/1 – 30. (Acten p. 7.) Af dette Forlig er det ~~[illegible]~~ klart, at Sogelen har udtinget at beregne sig 36 proC aarlig af det laante Capital; thi da der

3 fra 20 Nov. 1817 til 20 Feb. 1818, som er 3 Maaneder, er beregnet 9 Species, for 100 Spec saa bliver det efter samme Regning, aarligen blev at udreede 36 Spec. i Renter. Da Wegergang ikke præsterede Betaling efter dette Forlig, saa lod Sogelen den 24 Aug. 1818 gjøre Indførsel i en hans tilhørende Plog, Ga-rant bekræftet, for den anførte Sum 109 Species, med tillagte Renter fra 20 Feb. ~~1817~~ til 20 August 1817, som dog ~~ikke~~ spidst beregnet under under et Overbeviis, thi det er han anført

2 Rdr 17 ß for ikke Leveren, 6 Maaneder, nedskrevet il lavere Renter af 100 Rdr. i samme Tid ville udgiøre 2 Rd 60 ß. Være denne Beregningsforandring bliver Sogten og Wegergang formedelst foranførte Formaal, (p. 9–10) at den første Erstatning Brugen og Benyttelsen af Plangen, ~~under~~ imod at forlange til at betale den Vurdering ~~for~~ til den, der ved Overslagningen beløb til 111 Rd 112 ß, [+] indtil Udgangen af Aaret 1819, i hvilket Mangel Sogten skulde være berettiget til uden videre at lade Plangen ved Auction bortsælge m. m.

+ med convenerede Renter 4 proc.

Da nu ingen Betaling fra Wegergangs Side erfulgte, og Sogten derfor den 4de Septbr. 1820 lod Plangen ansætte og bortføre til Mandal for der at lade den bortsælge, hvilket formodentlig siden er skeet, saa gav dette Anledning til, at Wegergang ~~imod~~ ~~9 Septb. 1820~~ anklagede Sogten for Ragen med Plan. til Christiansands Stift af 9 Septb. 1820, og derfor anlagde han mod Sogten den Politieretssag, hvorunder han for videre Betale blev frifundet.

Sogten har under Sagens Behandling ~~ingen Indvendinger~~ ikke modsagt at Pundehjertet, Wegergang har fremlagt om hans anførte Forhold, men blot henskudt sig under den Execution at Sagen med Forlig var afgjort, hvorfor han ikke troede der var videre ved samme Sag at være, og har han en Copie skiftelig paa et Andragende til Kiøbhavns Magistrat af 20 Juli 1792, der ~~udfordrer~~ bestemme, at Sager, hvorunder der har været fremsat Dags-Execution, kunde henvises, naar Vedkommende ikke var enige, samt paa et Cancellie-Promemoria til Rentekammeret af 12 Mai s. A. der ~~paa~~ indeholdt gaaer ud paa det samme. Underdommeren har, i den afsagte Dom, ogsaa taget den fremsatte Exception til Følge, og frikiendt Sogten for videre Betale, da Sagen ved Forlig man afgjort, og der foranlediget efter Fr. 20 Jan. 1797 § 30, indtil videre Lovmaal kunde ..... finde Sted.

Arr Bruge ... 28d October 1815 [illegible]

Det er vist nok uundgaaeligt, at Bager-Lauget i Almindelighed er af en noget forhadt Natur, og ingenlunde fremstiller den, der betiener sig af dem, i noget fordeelagtigt Lys; allermindst synes og i udenommet Bay Kiøbmand Wergangs Forhold at kunne [forsvares] ~~[illegible]~~, da han, efterat han erholdt den ene Udsættelse efter den anden,* lidt efter anden [illegible] Sogtes for en Handling, som, i hvor lovstridig den end er, dog ~~[illegible], uden at det kan antages, at han skulde have [illegible]~~ [[illegible] var] ~~[illegible]~~ [Hensyn til] Wergang maatte ansees retfærdiggjort, da ~~han~~ [han] flere Gange [illegible] i Mindelighed med Sogter havde forent sig.

Men, hvorvidt det saaledes end er at udsætte paa Wergangs Forhold, saa ~~[illegible] det [illegible] dog~~ [kan jeg dog ‡ ikke antage] af Sogter anførte Omstændigheder kunne være tilstrækkelige til at befrie ham for Tiltale og Straf, saavidt mindre, som en †

Det forekommer mig nemlig, ~~[illegible] at~~ [som] Sogter tilstaaer [for] i det Tilfælde, som kommer [under] 5–13–9 og Fr. 14 Mai 175[illegible] § 6 omhandles. Han har bevisligen bragt sig og [taget] 36 [illegible] aarlig [illegible] af en til Kiøbmand Wergang ~~[illegible]~~ [laant] Capital:

Da det [illegible] maa ansees afgjort, at Bager er en offentlig Forbigaaelse, saa er det klart, at man, forsaavidt [illegible] for bestemt Straf for samme, vi kan [illegible] sig med at [illegible] den Forordning afsluttet [illegible]; ikke [illegible] Fr. 20 Januar 1797 gaa det tydeligst, idet den i § 10 bestemmer at alle [civile] Sager i Almindelighed kunne være Gienstand for Forlig, og i den 14de udtrykkelig undtager ~~[illegible]~~ de Sager, som af Justitsvæsenet anlægges efter vedkommende Collegiers eller Øvrighedens Foranstaltning, hvorom den i § 17 antager, at i slutte [illegible] Forlig kun kan finde Sted, forsaavidt Sagen angaaer [illegible] Forordningen. Hvad det af Sogter [anbragte]

‡ o efter gientagne Gange at have i Mindelighed forenet sig med Sogter,

‡ at den [illegible] Aagerlovene ~~ikke er [illegible]~~ endnu staar ved Magt,

† Man i hans Stilling ikke kan antage [som] at være uvidende om det Lovstridige i ~~[illegible]~~ [at tage saa] Renter med [illegible] [illegible], og i [illegible] [illegible] ham [illegible] at have [illegible] [illegible] uundskyldelig Graadighed.

-bud, en Specie Rescript af 20 Juli 1792 angaaer. da

[illegible] ikke, naar man gjennemlæser det Heele, [illegible], at det [illegible]

[illegible] det Mosfalld af Fra ~~Fogden~~ Lehnsmand nu søger at indføre;

[illegible] det Hodden [illegible] ~~udtrykkelig~~, at Bygn. [illegible]

[illegible] nævnt formelt Aagerne [illegible], [illegible], naar [illegible]

[illegible] [illegible] er nu ringe, men de [illegible] [illegible] udtrykkelig,

[illegible] Selvbyttelsen: i saa Fald vi maa [illegible] [illegible] eller bragt til

[illegible] Formodning. Da det nu, efter det [illegible], er [illegible]

bragt til Formodning, men [illegible] juridisk [illegible], at Fogden

[illegible] taget 36 [illegible] i aarlig Rente, saa er det [illegible] [illegible]

[illegible] aldeles imod, og [illegible] saaledes til [illegible] at [illegible] de

[illegible] Myndighed, at [illegible] i saadanne Sager er [illegible], og

at [illegible] [illegible], [illegible] Omstændigheder som [illegible], er med Rette=

[illegible] Det [illegible] bekiendt, at [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]. — [illegible] af 14 Mai 1754 ~~[illegible]~~, som

[illegible] af den [illegible], at [illegible]

er [illegible] i Sagen, hvor [illegible] allerede er betalt og afgiort,

[illegible] de ingen Capital er at [illegible], [illegible] i [illegible]

[illegible]; men det [illegible] mig dog, som man ikke med

nogen Følgerigtighed kan antage, at er Gaarden, [illegible] [illegible]

som er Selvbyttet, [illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ udfordigjort derved, at

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] sig [illegible]

[illegible], og [illegible] er Capitalen, [illegible] er afgiort,

[illegible] [illegible], da [illegible] i saa Fald er i Fogdens [illegible],

[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], [illegible] er [illegible],

[illegible] [illegible], [illegible] Grund [illegible] er [illegible],

[illegible] Contribution [illegible].

I mine Tanker fortiener det saaledes [illegible] med [illegible]

[illegible] at [illegible], om og [illegible] og Foged Ekhorn

[illegible] [illegible] [illegible] eller ikke, og [illegible] [illegible]

~~x Aagere~~,

Tieneste-Anbringendet indstilles, om det ikke maatte behage Departe-
mentet at udvirke Ophævelse paa den afsagte Politierets-dom af
2 Novb. 1820, og at denne da maatte tilstilles Christiansands Stift med
Ordre at lade Sagen indstævne for Stiftsoverretten. – Med indstillet +

Imod ~~[illegible]~~ Wegergangs Ytring, at Fogden paa den Maade
skulde have forgrebet sig mod Ham, angaaer, da er den saa ubestemt og x
Formeningen ~~[illegible]~~ ikke ~~[illegible]~~ at være nogen Anledning til at gaae at
efterlede. ~~[illegible]~~

~~Den~~ Til Slutning indstilles og til Departementet, om ikke
Stiftamtmanden i Christiansand burde gjøres opmærksom paa, at
Skrivelse fra Wegergang til Byfogd Ekhorn af 27 Oct 1815, saavidt man af
Acten kan opdage, [illegible] paa ustempled Papiir
i Strid med Fr. af 25 Mai 1804 § 27 bestemte
Mulct ~~maatte~~ formentlig burde afkræves Fogden, der har medlagt Documentet,
eller han, i Mangel af muelig Betaling, ~~[illegible]~~ efter [illegible]
Anordningens 28 §, derfor tiltales af [illegible] Advocaten.

+ Placaten af 17 Dec 1803 der bestemmer, at der ikke maa gives Oprejsning paa Politirets-dommer efter 3 Maaneder fra ~~efter~~ den Dag at de er afsagte, men foruden at den bestemmelse (+ tillige [illegible], at det [illegible]) ikke [illegible] i de fleste Tilfælde vil giøre det umuligt at appellere Politirets-dommer, som paa Landet er afsagte, saa er det mig og bekiendt at der i andre Tilfælde, nemlig en Sag, som Stiftsprocurator Munch havde ~~anlagt~~ mod Fogd Lachsen i Sogn, [illegible] er givet Undtagelse, og jeg troer saaledes ikke, at denne Omstændighed bör være til Hinder i den ommeldte Ophævelse, [illegible] ~~[illegible]~~ Det maa desuden bemerkes, at Wegergang, ~~[illegible]~~ inden Dommen var ~~afsagt~~ 3 Maaneder gl., nemlig den 23de Dec 1820, tilskrev Christiansands Stift og anmodede samme om [illegible] til Ophævelse, (Vid. Bilagt No 2) ~~[illegible]~~ hvoraf sees, at Dommens Appel i Tide er [illegible], [illegible] Omstændigheder [illegible] hindret.

[illegible] 8. 22.

1 Aug. 1822

Copie No 11.

Til ×Aggershuus Stift, ×Smaalehnenes Amt, ×Buskeruds Amt, ×Jarlsberg og Laurvigs Amt, ×Bratsberg Amt, ×Christiansands Stift, ×Nedenæs Amt, ×Stavanger Amt, ×Bergens Stift, ×Romsdals Amt og ×Trondhiems Stift.

Ved Placaten af 16de Julii 1788, angaaende hvorledes der i Norge skal forholdes med Indfordrelsen af resterende Skatter i Tide, er det blandt andet bestemt, at Amtmændene skulle være forpligtede til, aarlig til Udlysning for hvert Amt at lade trykke, og almindelig ved Opslag paa Thingene bekiendtgiøre de af dem fastsatte Repartitioner over Skydsgield- og andre Udredsninger, som af Almuen skulle udredes, og er ved Kongelige Forordninger og Resolutioner nu forud bestemte.-

Denne Bestemmelse blev, ved Canc. Circul. af 1 Juni 1793 til samtlige Stiftsbefalingsmænd i Danmark og Norge, udvidet til tillige at gielde for Kiøbstæderne, idet deres Stiftsbefalingsmænder paalagdes at give samtlige Indvaanere i Stifts-Byen nøiagtig Underretning om alle de Skatter og Afgifter, hvad Navn de kunde have, som de ere pligtige at udrede, hvorved tillige maa oplyses, i Henseende til Ligningerne, paa hvilket antaget Princip samme beroe, og paa hvad Maade de til offentlige Indretninger bestemte Summer skulle anvendes.

Uagtet det saaledes synes ved Lovgivningen at være afgiort, at den samme offentlige Bekiendtgiørelse af den aarlige Repartition over Skydsgield og andre Commune-Udgifter, som finder Sted paa Landet, tillige bør finde Sted i Kiøbstæderne, saa bliver dette dog paa flere Steder ikke iagttaget, hvor skulde det ~~det skulde nu~~ synes, som Byernes Indvaa-

vare ikke uformindede ~~kunne~~ maatte som den Alderdom. De

fornuftigviis kunne fordre for Commune-Afgifternes

hensigtsmæssige Anvendelse, da et Nummer, som ligner

til Byernes Registre, saavidt mine bestemmende med

Borgerrepræsentanternes Samtykke og efter foregaaende

Overlæg med dem, hvorefter Forslaget enten ~~for~~ af

vedkommende Stiftamtmand eller Amtmand maa appro-

-beres, forinden det sættes i Udøvelse. Men hvorimod kan

dog indvendes, at da den naturligste Ret for enhver

vedkommende Statsforfatning er Offentlighed, saa synes

denne følelse ikke at burde mangle i et saadant Tilfælde

som dette, saameget mindre som Retfærdighed og Billighed

i høi Grad tilsige, at enhver Statens Borger bør vide,

hvortil de Afgifter, som fordres af ham, anvendes, hvorhos

endnu kommer, at der neppe kan anføres nogen Grund,

hvorfor en Borger i saa Fald skulde have mindre Ret

end en Bonde, eller hvorfor hiin mere end denne

skulde ~~[illegible]~~ savne den Underretning, som Lovgi-

-veren har tilsagt ham.

Da det ~~[illegible]~~ følger det anførte formeentligen nøie vare i flere Henseender

at gjennemgaae, om Bestemmelserne i Canc. Circulairet af 5 Juni

1793 blive paany indskjærpede, og vedkommende Øvrigheder

paalagte, aarlige + at lade ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ forfattede og offentliggjøre

~~et af dem forfat~~ et Regnskab over, et Extract af de udlagte Byers

Commune-Registre, forsaavidt det ei med bestemt Lovbud var

anskaaet hos Dem, hvilket de blot behøvede at anmelde,

+ i Forhold med Grad og Lovlighed [illegible] og de paalagte,

Saa tillader jeg mig herhos, forinden videre derom fra

min Side foretages, at anmode Deres Høivelbaarenhed om, behageligen

at ville underrette mig, ~~om~~ hvilken Fremgangsmaade der i den

fremmaaede Grafsted iagttages i Deres Amt, og hvilken Maade

det ~~anføre~~ maatte anføres at være den hensigtsmæssigste ~~o mm~~ o mindst bekostelige til at

skaffe Øyemed Indvaanere den Underretning, som med det

ophævede Ordre af 1 Juni 1793 er ~~forordnet~~ dem tillagt.

Copiebog No 13

5 Aug 1822

Magistraterne i Norges Kiøbstæder ere ved [illegible], samt Amtmændenes Circulaire af 11 Juni 1793 § 5 og Cancellie Skrivelse af 10 Mai 1794 berettigede til at udnævne en, eller efter Omstændighederne flere Kæmnere, og ved dem at lade Skatterne udfordre. At [illegible] Maade at føre Skatterne paa, er meget byrdefuld for vedkommende Skattydere, især i de Byer hvor der udnævnes flere Kæmnere, og man saaledes har forskjellige Steder at betale paa, ligesom der og ofte kan have Tab for Communen til Følge, naar Magistratens Valg falder paa uvederhæftige Personer, [illegible] har man længe følt, og Regjeringen har og, ved Ansættelse af Skattefogder i Christiania og Trondhiem, næst at ikke er uden Hensigt, efterhaanden at raade Bod paa de Mangler, som hidtil i denne Henseende have fundet Sted med Hensyn til Oppebørsels- og Regnskabsvæsenet.

[Margin: til samtlige [illegible] og Amtmænd med Kiøbstæder.]

Hvad der især synes at være at udsætte paa den hidtil brugelige Indretning at lade Skatterne inddrive ved Kæmnere, er dette, at Byernes Indvaanere ere forpligtede at [illegible] Kæmnerne i deres Huse, hvor de ofte vanskeligen ere at træffe, og da det saaledes er aldeles overladt til Kæmnerens Forgodtbefindende at [illegible] Skattebetalingen hvad Tid og Sted han vil, [illegible] med større Skatter, saa befordres netop hvad der [illegible], som har til Følge, at de [illegible] til Executionen, hvorved de da, uden at erlægge Executionsgebyhrer, [illegible] Bryderie.

Den her anførte Ulempe vilde maaskee tildeels kunne hæves, naar det blev gjort Kæmnerne til Pligt + at mødes [illegible] paa Raadstuen + [illegible]

[Margin: + eller et andet [illegible] Sted]

U. B. BERGEN
Ms. 176 e

var eller saamange Dage ugentlig, som vedkommende Magistrat

eller Commissair efter Omstændighederne fandt nødvendigst

at bestemme, hvor da Byens Skattepligtige Indvaanere kunde

naar skee kan, at betale deres, naar de vilde ~~uden~~ (betale ~~ethvers~~ Skatter. Hvad da ethver Skatteyder

fik Qvitteringsbog,+ hvori Kæmneren var forbundet at afskrive

~~et~~ hvad der blev betalt, saa vilde summarisk skeende ved men

var ansvarlig.

Da denne Dag forekommer mig at være af megen Vigtighed,

saa har jeg holdt magtpaaliggende at indgaae med en Forestilling til

Regjeringen; men formedelst ikke store, som ei ..... udlade,

nærsomst at+ udbede mig ~~med~~ underdanig Deres ~~[illegible]~~

allerhøyeste Tilladelse, hvormed de maatte anse det tjenligt at

søge bevirket en saadan Bestemmelse, som den ommeldte.

+ saaledes som i ~~[illegible]~~ Placaten af 11 Juni 1793 § 5 er foreskrevet,

+ underrette deres Kiøbst: stand, og

Copiebog No. 16   6 August 1822   Justits- og Politie-Dept.

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

~~Den Betaling~~ ~~for den Betaling~~ ~~som~~

Da det er mig bekiendt, at der angaaende den Betaling, som efter Fr. 12 Dec 1806, skal erlægges for Inddrivelse af Byskat- ter og andre Afgifter i Kiøbstæderne i Norge, gives forskiellige Meninger, ligesom det og forekommer mig, som der ved Bestemmelsen af Executionsgebyhret ikke er taget behørigt Hensyn paa Billighed og Debitorernes Kaar, saa har jeg ~~[illegible]~~ andrage denne Sag for anseet det for Pligt at ~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ Departementet, for at de Veiledning, som ~~[illegible]~~, ~~til Departement~~ fra vedkommende Sted, saavidt mueligt, kunde vorde [illegible].

Jeg antager som afgiort, at det Gebyhr, som ved Fr. af 12 Dec. 1806 er tilstaaet Byfogden, eller i hans Forfald Underfogden og medfølgende Mænd, nemlig 24 ß i alt, ikke kan ansees som nogen dem tilkaget Indtægt, men blot som en Erstat- ning for den Tidsspilde, der foraarsages dem ved Udpantningsfor- retningernes Afholdelse. At denne Erstatning i de Tilfælde, ikke ved kan være mindre, ~~[illegible]~~, hvor Udpantning virkelig maatte foregaae, ~~[illegible]~~ det indrømmer jeg gierne, men naar Byfogden eller Under- fogden med 5 à 6 Vidner [illegible] omgaaer, eller at han Mænd med, har gaaet fra Huus til Huus og indkræver Skatter, og han da, blot for at ~~[illegible]~~ giennem i Listen, faaer 24 ß udbetalt for hver Post, hvorved som [illegible] saa [illegible] undertiden at hvad der var tillagt ham som blot Erstatning, ~~bestaar~~ ~~ikke i dette~~ Byfog betalt med 1 Rdr à 6 Rdr, saa ~~bliver~~ ~~Erstatning, man~~ maa bliver en af hans betydeligste Indtægter.

Dette er ikke mindste Tilfældet i Norges ~~betydeligste~~ største

Byr, Bergen. Saa Indvaanerne betale de deres Skatter
til Kæmneren, derfor findes ikke nødvendigt nogen Anstalt
at træffe desse; hvorimod de gjøre [illegible] 6 á 7, derfor og fordi
at Kæmneret hverken har [illegible] Regning at holde med
Bergen; og at [illegible] give [illegible] saa
længe som muligt, da et [illegible] til daglig Ta-
lenner. Naar Restance-Listerne kommer i Underfogdens
Hænder, — thi Byfogden har i den [illegible] og har [illegible] i
Bergen, alt [illegible] ikke befattet sig med Skatternes Opbørsel —
modtager han i Almindelighed ingen Skat, om den end bringes
ham i hans Huus; uden at Gebyhret, saavel af 16 Skill. som
en tillagt ham selv, som af 8 ß. der en bestaaende Mandtal,
tillige betales for hans Skatte[illegible], og dette [illegible] har,
[illegible] og af Stiv antages, at være hjemlet ved [illegible]
af et Cancellie-Promemoria til Stiftamtmanden i Bergen
dat. 30 Septb. 1809.

Dette Promemoria, der blev foranlediget ved en Fore-
spørgsel fra ~~Stiftamtmanden i Bergen~~ formeldte Stiftamtmand, hvorvidt ikke Byfogden
ved Fr. 12 Dec. 1806 tilstaaede Executionsgebyhr for Skatterestancers
Inddrivning kunde ansees at burde betales ham, i det Tilfælde
at Restanten, naar Executor indfandt sig hos Debitor, om Betaling,
af denne erlagdes, uden at der for samme skeede Executions
Foretagelse, indeholder: "at det i det omspurgte Tilfælde
"bør forholdes saaledes, som det er Praxis andre Steder; at
"nemlig Debitor, naar Execution foretages hos ham for Skatterestan-
"cer, og Executor indfinder sig hos ham, maa, i Tilfælde han strax
"erlægger Betaling, tillige godtgjøre Executionsgebyhret, hvorimod
"intet saadant erlægges, ifald Betaling eller Afgjørelse godtgjøres efter

„Udskrivelse fra Executor, uden at nogen Forretning afholdes."
Det forekommer ham klart, at naar vedkommende Skatteyder,
uagtet aftenat Restanceliste er bleven Executor communiceret,
tilstiller ham ~~indsendt sig ske som mod~~ Betaling, uden at han værdt at ind-
-fandt sig til ham for at foretage nogen Forretning; ei da maa
være aldeles fri for at betale som ovenforbemeldt Gebyhr; thi naar
Executor intet skal have, naar ~~han~~ efter Udskrivelse ~~forer~~ Betaling først fra ham
erholder, saa maa han saameget mindre kunde fordre noget,
naar Betalingen ingensteds af Andre erlægges. Ligeledes for-
-kommer det indlysende, at Executor, om han end udsendte to
til Andre, dog i intet Tilfælde kan ~~fordre~~ være berettiget til at
fordre Gebyhr for mere end een Forretning, om end end en flere
Skatter som een Gang betales samt; og at Gebyhret ikke kan
overgaae ~~for mer~~ hvad ved 16ß, naar ingen Mand medfanges.

Jeg skulde saaledes formeene, at det meest vaar
gavnligt, om samtlige Øvrighederne, til hvis Jurisdiction
hvis Kjøbstæder, bleve ~~tilskrevne anmodede om~~ fra Regjeringen tilsendt til at tilkjendegive
vedkommende Skatteopkrævere: at Canc. Plakaten af 30 Sept. 1809
aldeles ikke berettiger dem til at fordre Executionsgebyhr, naar
vedkommende Skatteyder uden efter Udskrivelse fra dem, eller af egen
Drift tør den Skatteopkræver betaler, i hvilket Tilfælde et aktstaaende
udi Betaling have at afskrive, hvad de betaler, i Restanceliste;
ligesom det og maatte tilkjendegives dem, at de, saavidt mu-
-ligt, have at samle alle ~~Skatteopkrævere~~ Skatteopkrævere under eet,
og at de da, saafremt de værdt at ~~fore~~ indfandt sig hos nogen
Skatteyder, ikke kunde Executionsgebyhret for hver enkelt Skat,
men for dem alle under eet, samt at Gebyhret, hvor Mand ikke
medfanges og Opgjørelse ikke skeer, kun kunde være 16ß.

En anden ikke mindre væsentlig Mangel ved Bestemmelsen af Executionsgebyret for Skatterestancers Inddrivelse, er^x den, at Gebyret er ansat lige høit, hvad enten Restancen, der skal inddrives, er [illegible] Rigsdaler, eller den blot er nogle faa Skilling. Da man i Almindelighed maa antage, at det er et fattigt Ind-~~[illegible]~~vaanere, som ikke formaaer at betale i rette Tid, hvormed at Restancen, som lader sig opdage, gjerne anseer det som en [illegible] Omstændighed at hjelpe [illegible] med Skyssen, saa bliver ikke sjelden det første, som maa lide under det udensomme Inddrivning. For at sætte Departementet istand til at bedømme at [illegible] Byen, tillader jeg mig at oplyse det med et Exempel, for hvis Rigtighed jeg indestaaer: En [illegible] Jansen i Bergen, som boer med Kone, havde for Aaret 1820 følgende Skatter at udrede:

1. Kirkestedsskat . . . . 96 ß
2. Vagtskat . . . . . 12.
3. Skat til [illegible] Indløsn. – 100.
4. Byeskat . . . . . 62.
5. Lygteskat . . . . . 12.
6. Indquarteringsskat . . . 38

Talt = 2 Spd 80 ß

Dette Beløb saae han sig ikke istand til at udrede, hvorved Restancelisten blev Executor overleveret, og efter den [illegible] man i Bergen gior om den anførte Pl. af 30 Sept 1809, ~~[illegible]~~ maa han saaledes i Executionsgebyr udgive 1 Sp 24 ß.

Det Uimodsigelige synes vistnok vel meget formindsket, naar Medlemmet blev [illegible] tilsidesat, ikke at fordre eller tage Gebyret for hver Skat, men at lade sig nøie med [illegible] Gebyr for alle Skatter under eet, men jeg vilde dog ansee det ~~[illegible]~~ nyttigt og billigt, om af [illegible] Lovsted [illegible], saaledes ~~[illegible] med [illegible]~~, ~~om en saadan Bestemmelse~~ ~~[illegible]~~ af den f. G. vaar et [illegible] Restancers Beløb var [illegible] 1 Spd, [illegible] betalt, at Gebyret for Executionen af #

x i mine Tanker

x Summen fra 1 til 5 Spd. Execution til 1/5 Spd, for Summen fra 5 til 100 Spd. til 9/. O, for Summen derover til 60 ß [illegible] af Maalen, som efter Taxten, i det Tilfælde, [illegible] Executionsgebyr [illegible], saaledes at [illegible] blive [illegible] til Executionen [illegible] [illegible]

Copiebog No. 17

7 Aug 1822

Justits- og Politie-Dept.

Blandt de Klager, som i den Tid, jeg ~~som Amtmand~~ bestyrede Nordre Bergenhuus Amt, ved ~~mine~~ mine Omreiser paa Tingene af Almuen fremførtes mig, var den over Skydsbefordringens overordentlige Byrde en af de vigtigste. Det faldt ikke jeg ogsaa snart, at disse Klager ikke vare uden Grund; ~~hvorfor~~ og det vel udenfor ~~~~ men det [illegible] Oplysning i Erindring, at en Skydsforpagter i det forandrede Amt for nogle Aar siden blev+ forelagt Alternativet imellem at tilbagebetale det* af ham for meget oppebaarne Skydspenge, ~~faaleste~~ eller at underkaste sig Justitiens Sentens, hvorefter han valgte det første.

+ af Regjeringen

Alternativet

De Misbrugere ved Betalingen af Skydsvæsenet, som jeg ved denne Leilighed fandt Anledning at lægge Mærke til, er især følgende:

a., at Skydsforpagtere paa Landet i Almindelighed i deres Aarsbøger udstedte Proclama og lade dette tinglæse, samt at de lade bringe Bekjendtgjørelsen med Porto for Skydsens Bekjendtgjørelse i Stiftstidender Aaret. Hvorved paabyrdes saadanne Bønder en ofte ikke ubetydelig Udgift, som de dog efter Fr. 26 Oct. 1792 burde være aldeles fri for, hvilket de og i de fleste Tilfælde vilde blive, naar Skydsforpagterne, førend Proclama udfærdiges, forespurgte ~~dem~~ Almuen, om de ville paatage sig Skydsen [illegible], da ingen Forening siden skulde opstaae.

U. B. BERGEN

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

b. at de, hvilket dog er et Tilfælde som sjelden forekommer, betinger separat Godtgiørelse til Lehnsmanden eller den, som Skifteforvalteren betiener sig af, til paa hans Regning at afholde Registrering i Boet, foruden hvad der er fastsat i Sportel-reglementet ~~1ste~~ af 11 Juni 1788 1ste Afd. 31te §, ja vel endog høiere, hvilket aabenbart er aldeles stridende mod Sportelreglementets 1. Afdelings § 26 og 42, cfr. med Cancellie-Circul. af 6te Juli 1799.

c. at de betinger Betaling for ~~Lodsedler~~ Lods- eller Udlægs-Sedler til enhver Arving, undertiden endog til Creditorerne i Boet, hvad enten saadant forlanges eller ikke, hvilket er stridende mod Sportelreglementet 1. Afdelings § 29, hvor blot Betalingen for saadanne Lodssedler bestemmes, i Tilfælde de forlanges udstædte under Bekræftning, hvorimod det af denne Bestemmelse aldeles ikke følger, at de absolute skulle udfærdiges, ~~x~~ end mindre at deres Betaling skal indtages iblandt Skifteomkostningerne.

d. at de, endog i Boer hvor Jordegods udlægges, og hvor altsaa Skiftebrevet, efter Fr. 19 Aug 1735 § 18 cfr. med Circ. af 9 Juni 1807, skal tinglæses, hvorfor Skifteforvalteren nyder Betaling efter Sportelreg. 1ste Afdeling § 17, betinger aparte Betaling for Skiftebrevets Indførsel i Skifteprotocollen, hvilket ~~formeent~~ i mine Tanker ~~at være~~ er aldeles stridende mod den citerede § i Fr. 19 Aug 1735; thi da det der anføres heder: "men det Skiftebrev, hvori intet fast "Jordegods eller Agtet er udlagt, indføres som sæd-"vanligt i Original-Skifteprotocollen", og læses

U. B. BERGEN

"ikke til Skiftet," formeentligen staaer som en Mellem-
-sætning, uden directe Sammenhæng med det foregaaende
og efterfølgende, saa maa et Ord: "for hvilke Skifte-
"-betjente at extrahere, indføre og læse, Vormyndere
"nyder 4 Mark Danske m. v." læses i Forbindelse med
den foregaaende Sætning, hvori det siges: "at alle de Skif-
"-ter, som paa Landet forefalde, hvorved noget
"Odelsgods, Jordegods eller Løsøre bliver udlagt,
"skulle af samme Betjente i Skifteprotocollen
"extraheres, læses og confirmeres m. v.", hvoraf da synes
at følge, at Skifteforvalteren intet bekommer for
Skiftebrevenes Indførsel i Skifteprotocollen.

e. at Skiftebrevene ikke skulle være uforholdsmæssig be-
-skrivne. Deels bruge nemlig endeel Skifteforvaltere,
uagtet Bestemmelsen i Sportelreglementet af 11 Juni 1788,
1ste Afs. § 24, i Skiftebrevene at indføre Skiøder, ~~og~~ Pante-
-obligationer og andre saadanne Documenter in
extenso, deels ~~udvidløftiggiøre~~ forlænge de Skiftebrevet paa en
uforsvarlig Maade ved anden unødvendig Vidtløftighed. Som
et Exempel herpaa vil jeg blot anføre, hvad jeg i mange
Skiftebreve har seet; at man ~~...~~ har udskrevet Bestem-
-melsen af hvad Fogden bekommer for Mænds Udnævnelse
som Vidner. Dette skulde næsten synes utroligt,
men naar ~~de~~ ~~Bestemmelsen~~ Anførselen af denne Regel er skeet
efter saadan Formular: "Hr. N.N. Kongelig
"Majestæts bestaltede Foged i N.N. Fogderie, N.N.
"Amt, bekommer efter Sportelreglementet af 11te
"Juni 1788, 2den Afs. § 14, jevnført med Lovens om
udkommet ... Christiania
"Sportelreglement, af 14 Juni 1816 § 26 litr. a, for ~~Mænds~~
"~~Udnævnelse~~ at 2de beskikkede Mænd, N.N. og N.N. med

„Opmærksomhed til sine Bidrag og Capitulationsmænd at
„ber- og ermanner deres Rettelsehandling; ... Summa
„321;" naar derfor ikke saavel Navn og den saavel Titel med
+ nøjere Tydelighed anføres, og et attesteret Anordnin-
gers Datum udføres med Regnskaberne, saa lader
det sig ~~giøre~~ umuelig giøre, eller naar Mængden ikke
er alt for stor, at faae et slige Steder saavel der-
med. Ordets kunne da Nøddemændene, som
fandtes Lys Rettelserne, til at betale 24l for Un-
-derretningen, at de blandt Anviisningerne
er indbefattede 321 til Sognets Fond Mænds Opmærksomhed.
Naar nu den samme Fremgangsmaade følges med
Hensyn til nøjere Steds blandt Rettemedisningerne,
saa udføres ikke let, at alene Autoritet og Spe-
cificationen af disse maa giøre et hvert Rettelser
~~[illegible]~~ flere Aar større end ikke allene meget bemærket.
(+ Undertiden lader og endeel Rettelsernes
et af den udstedte Rettelsernes compres bestemes,
og ansees da efter en eventuelig Beregning Be-
-stemmelsen til saamange Aar, som et formeent den
meget saare acquist, om den var først i Overeens-
-stemmelse med Forordning af 11 Juni 1788, 1 Art. 55
ch. med Rescr. 9 April 1783. ~~Med~~ Mangeled denne Maade, som
i visse Tilfælde, er aabenbar stridende mod de først-
-omeldte Anordningers udtrykkelige Øjemed, giøres
~~[illegible]~~ al Control, ikke umuelig; eftersom meget
den ikke kunne finde Sted paa andre Maader,
end at man selv Regnskaberne og deres ...
saamange Aars Regnskaber ~~[illegible]~~, ... udføres,

U. B. BERGEN

vilde have udgiort; men ~~[illegible]~~ (til at saadant Arbeide) kan man vel antage

at længere Tid vilde medgaae, end vedkommende

[illegible] eller Overdommer i Almindelighed

kan tillægges at anvende. —

f. at der tilregnes ikke særlige bruges ~~[illegible]~~ langt større

Godtgiørelse til Lodsmand for [illegible] Lodsning,

m. v. end den, som ved Sportelreglementet af 4de Juni

1788, 1ste Afsnit § 6 og 8 er fastsat.

Foruden hvad jeg før har tilladt mig at giøre opmærk-

som paa, fordi og at anke, ved lang større [illegible], Meening

som [illegible], alikevel ikke i [illegible]-

[illegible], som, saavidt jeg veed, [illegible] gives det + umueligt

[illegible], og som ikke særlige giør det umueligt

for at [illegible] Vedkommende at [illegible] Bestaling

~~[illegible]~~ af Skifteforvalteren. Dette Meening bestaaer deri,

at Skifteforvalteren, naar et Boe er sluttet +, istedet for strax

at lade Skiftebrevet udskrive, blot lader Arvingerne tilstille

en slet Lodseddel, hvorpaa Skifteomkostningernes Beløb sam-

-[illegible] er anført, og desse [illegible] ere [illegible],

hvis Udlæg forsamme er gjort. Indløse nu Arvingerne

ikke ~~Udlæget~~ dette Udlæg inden 14 Dage efterat ~~[illegible]~~ saadan Seddel er dem

tilstillet, saa skeer i Almindelighed Skifteforvalteren ~~[illegible]~~ Udlæget,

hvorved han som oftest maa antages at udgiøre det

[illegible] til det flerdobbelte af hvad det skulde være;

thi det er bekiendt nok, hvorledes [illegible] i [illegible]

[illegible], og at Skifteforvalteren ikke giver sig selv Udlæg

[illegible], og at [illegible] kan man vel og (i de fleste Tilfælde) antage som

i det [illegible]. — Paa saadan Maade sættes da Skifteforvalteren [illegible]

afgiort. — Paa saadan Maade [illegible] da Skifteforvalteren

[illegible] sig +: Besiddelse af Skifteomkostningerne; [illegible]

kommende faae som oftest ei engang at vide, efter hvad

Maalestok de ere beregnede, fordi de erholdt Skiftebrevet

+ saavidt mueligt, om ei

~~+ hvori ingen Auction har været afholdt,~~

+ strax efter Skiftets Slutning

udtrængt, hvilket imidlertid undertiden maatte paa-
lægge, at det, naar det endelig faaer det, ei længere er
i Live til at paaanke det.

Seer man hen til det [illegible], som
haves for Skiftebørnenes Sikkerhed og Udlevering, saa
synes det imidlertid temmelig klart, at en saadan
Fremgangsmaade ~~fra Skifteforvalterens Side~~ er [illegible].
Fr. af 10 Septbr. 1701 paalægger Skifteforvalteren at udstede
Skiftebrevene [illegible] ikke [illegible] inden
6te Uges Dagen efterat Skiftet er sluttet, og ved Fr. 19 Aug.
1735 § 18 er det bestemt, at alle de Skiftebreve, hvorved
Jordegods udlægges, skulle tinglæses [illegible] eller anden
[illegible] efterat Skiftet er sluttet, hvorefter de strax skulle be-
fordres til vedkommende Arvinger. Naar nu den sidst-
nævnte Fr. i § 19 formelig fastsætter, at Sorenskriveren
skulle tage imod det Beløb, som han faaer in natura
paa Skifterne for deres Salarium, naar ingen rede
Penge befindes i Boet, og eller naar Arvingerne ikke
ville eller kunne indløse Beløbet inden 14 Dage efterat
det er dem tilbudet; saa forekommer det [illegible]
mig klart, at denne terminus a quo, "efterat det er dem
tilbudet", ikke kan regnes uden fra den Tid, da Skiftebrevet
blev Arvingerne [illegible], ligesom vel [illegible] i Almindelighed
Skifteforvalteren + [illegible] [illegible] Skiftebrevet[?],
som de, der
i 1-8-9 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] og andre Aktie[?].

+ [illegible] Skifteforvalteren

Ved at [illegible] et Middel, hvorved saadanne
ulovlige [illegible], som de, der her af mig er [illegible],
[illegible], er det faldet mig at raad, som jeg

U. B. BERGEN

[illegible] vilde i de fleste Tilfælde virke skjødesløst til Maalet,
~~det er vel~~ og ved hvis Antagelse der formeentligen ikke vilde
gjøres noget Brud paa den gjeldende Lovgivning. Det er i
Slutningen af Cancelliecirculairet af 11 Juni 1788 bestemt, at
saaganger nogen Arbeid bliver afbrudt i ulovlig Forhandling,
skal vedkommende Districtmand eller Amtmand derom gjøre
Indberetning til Cancelliet. Det er altsaa ved denne Anord-
ning gjort Overøvrigheden til Pligt, at waage over, at et
[illegible] indtrædende Arbeid afbrydes [illegible] der [illegible]
[illegible] Overholdet efterretteligt. ~~[illegible]~~ efter den Praxis ~~[illegible]~~, som nu finder Sted,
~~[illegible]~~ er det imidlertid ikke muligt, at Overøvrigheden i denne
Henseende kunne foretage noget, saalænge ingen Klage til den
indløber; og da det, efter hvad er her anført, ofte kan vare
noget længe, inden Anmeldelse. At der ophold Stiftsbrevet, og
derved indrettet om, at ulovlig Brugning har fundet Sted,
~~[illegible]~~ ligesom man da og med, hvormeget der skal til, forinden
Almuesmænd ~~[illegible]~~ bestemme sig til saadan Klage Indgivelse*, saa
neppe ~~[illegible]~~ ikke anført Tilfælde kun sjelden sig skylde. Der det skulde
befales, at enhver Stiftsforvalter, saasnart at Stiftsbrev ~~[illegible]~~
var afsendt, ~~[illegible]~~ ikke forsøgte ~~[illegible]~~ inden 8te Dage
Dagen efter ethvert ~~[illegible]~~ Slutning*, skulde indsende det
til Overøvrigheden; som ~~det~~ ~~[illegible]~~ [illegible] da Afbrydningen angik,
[illegible] at [illegible] det, og i Tilfælde han fandt den Lovlig,
i Tilbagesendte det med paategnet Attestation, men i modsat
Fald at underrette Stiftsforvalteren om at formeentligen
Ubestemt Mangler, og saafremt denne ikke derved acquies-
ceret, at indhente Dagen til Afgjørelse, saa formeener
jeg, at hermed var paa en temmelig betryggende Maade
sørget for, at ingen ulovlig Brugning kunde finde Sted; thi

* i Almindelighed

* idet de skulde ikke forstaae at formeentlig ~~[illegible]~~ samme, deels frygte for at indvikle sig i Ubehageligheder,

* ~~[illegible]~~ eller om det var noget vidtløftigt, inden 20 Dage, da inden 12te Dage Dagen

*

acquiescerede

og forudsætter naturligviis som afgiort, at Communicantens ~~baade med sine Midler og Huus til~~ stille, naar en saadan Befaling udgaaer, opfyldt sammen med [illegible], og i modsat Fald vilde da [illegible] ikke [illegible] Medlemmet [illegible]. # Saalige troer jeg, at det burde bringes til almindelig Kundskab, at Stiftsforvalteren ikke var berettiget til at giøre sig betalt for Stiftsomkostningerne, førend Stiftsbeviset er udleveret til Arvingerne, og at det er fra denne Tid at 14 Dage bør regnes, hvori Udlægget in natura staaer til Løsning efter Fr. af 19 Aug 1735 § 19.

Paa Grund af foranførte Fremstilling, giver jeg mig saaledes den Frihed, underdanigst at indstille: 1., om ikke maatte behage Departementet at udvirke en høiere Resolution, ifølge hvilken ~~[illegible]~~ Communicanten kunne blive ⸗ tilkiendegivet, at det er [illegible] at Udmeldingen samtlige ≠ at eller underordnede Stiftsforvaltere, at en saadan Fremgangsmaade ingenlunde kunde ansees foreenlig med det udtrykkelige Lovbestemmelser, hvorimod samme maa forstaaes ~~[illegible]~~ saaledes, at det først er, naar Stiftsbeviset er udstædt og leveret Arvingerne, at Stiftsforvalterens Berettigelse til at ~~[illegible]~~ fordre Omkostningerne betalt indtræder, og at det altsaa er fra denne Tidspunkt, at 14 Dage bør regnes. 2., ~~[illegible]~~ om det ikke fremdeles maatte behage Departementet at bevirke en høiere Resolution for, at det blev samtlige Stiftsforvaltere [illegible], forsaavidt at Stiftsbrevet naar udstædt, (eller [illegible] det udgaaet 2de Aar og derover, og inden 12te Aar [illegible]) hvilket det høieste maatte være inden 6te Uger regnet fra dets Udstædelse, da at indsende det til vedkommende Overøvrighed, for af denne, [illegible] Regningen af Stiftsomkostningerne angives, at blive erindret, og at ingen Betaling for Stiftets Omkostninger af Stiftsbrevet #

\# Stod det forskiellige Medlemmer [illegible] i flere forskiellige Samlinger [illegible] med Hensyn til Stiftets Ordning [illegible] at fuld Stad, end Communicanten [illegible] staae.

At jeg # for saadan Bestemmelse ~~[illegible]~~ [illegible] noget i Opposition med den ærbødige Lov ~~[illegible]~~, [illegible] at den Stilling [illegible] ansaaes for udleveret Stiftsforvalteren; [illegible], da det er befalet, at alle de Regninger, som [illegible] udgivne i [illegible] Stille, forinden de udbetales, revideres ~~[illegible]~~ af Communicanten, ~~[illegible]~~ det vel ikke ansees [illegible] ~~[illegible]~~ for [illegible], at hans Regning i et Stifte [illegible], ved ansaaes [illegible].

× Da man kan blive nødvendiggjort, at flere Stiftsforvaltere skulle staae i den Formening, at de ere berettigede til, ifølge Fr. 19 Aug 1735 § 19, at [illegible] det ~~[illegible]~~ deraf [illegible] Stiftets udlægge sig for Stiftsomkostningerne, naar det ikke af Arvingerne indløses inden 14 Dage efter Stiftets Slutning, saa [illegible] Communicanten [illegible] [illegible].

\# maatte [illegible] af Communicanten [illegible] [illegible] at Stiftsforvalteren er i [illegible] [illegible].

Lovbog No 19 – 1822. **Circulaire** 10de Aug.

U. B. BERGEN
Ms. 176 e

Til samtlige Stifter og Amter

For at de forekommende Sager i Henseende til Retspleien kan, saavidt muligt, blive indførte overalt i Orden, og for at lette det vedkommende Opsyn, som Overøvrighederne skulle føre med de underordnede Betjenters Embedsførelse, synes det at være af Vigtighed, at Protocolvæsenet bliver sat paa en fast og bestemt Fod, og at der følgelig bliver foreskrevet en almindelig Regel for, hvilke og hvormange Protocoller enhver underordnet Retsbetjent skal holde, hvorledes de skulle være indrettede, og hvorledes de skulle føres, m. v.

Der haves vel Bestemmelser, som foreskrive Brugen af visse Protocoller, f. Ex. Thingprotocoller, Pante- og Skjøde-Protocoller, Skifteprotocoller, o. s. v. men en almindelig og bestemt Forskrift savnes dog for Tiden, og Følgen deraf er ogsaa den, at man neppe hos 2de Embedsmænd i samme Stilling vil finde Protocollerne eens indrettede, eller paa eens Maade førte og benyttede. Paa nogle Steder bruges f. Ex. Justitsprotocollen ei allene til deri at indføre, hvad paa de ordentlige Thinge og paa Maanedsthingene passerer, men til Aastedsforretninger, Extraretter, Taxationer, Besigtelser, Forhører o. s. v. paa andre Steder derimod haves separate Extraret- og Forhørs-Protocoller, hvilket og forekommer mere hensigtsmæssigt, paa flere Steder bruges Auctions-Protocoller aldeles ikke, hvilket imidlertid er aabenbar stridende mod Bestemmelserne i Forordning af 19de Decbr. 1693 §5, Resc. 19 Aug. 1741, og Cancellie Skrivelse af 28de Febr. 1786 med flere Lovbud; paa andre Steder haves de vel, men ikke destomindre holder dog Auctionsfor-

retningerne paa løst Papiir, og indføres først siden deri,
en Fremgangsmaade, som tildeels ogsaa bruges ved Skifters Be-
handling; men ligesom dette sidste er aldeles stridende mod
det i Rescriptet af 14de Febr. 1805, indeholdte Forbud, saaledes
synes, ob paritatem rationis, Forbudet ligeledes at maatte
gjelde Auctionsforretninger.

Da det er een blandt de flere Pligter, som ved den
mig meddeelte Instrux af 28de Mai sidstl. naadigst
er mig paalagt, at jeg skal være opmerksom paa, om
Retsbetjenternes og andre offentlige Protocoller føres
paa lovbefalet Maade, og jeg, som allerede bemerket,
anseer det af Vigtighed, at en almindelig Regel med
Hensyn til saadanne Protocollers Indhold, Indretning
og Behandling kan blive foreskrevet, saa agter jeg der-
angaaende at indgaae med Forestilling til den Kongl.
Norske Regjering, gjennem vedkommende Departe-
ment; men forinden dette kan skee, vil det være
nødvendigt at jeg fra samtlige underordnede Retsbe-
tjente meddeles Fortegnelse over de Protocoller, som
ved deres respective Embeder for nærværende Tid
føres i Brug, med tilføiet Forklaringer, hvorledes
de ere indrettede, og hvorledes de føres. — Disse Forteg-
nelser tillader jeg mig hjemstilligst at anmode D. H. om, behage-
ligen at ville indhente, forsaavidt deres Embedsdistrikt
angaaer, og derefter indsende dem hertil, ledsaget med Deres
behagelige Erindringer, hvorvidt de maatte ansee ne-

U. B. BERGEN
Ms. 176. c

Politisagers Behandling og Drift. —

Circul. 26de Julii 1822 til samtlige Øvrigheder — A. om hvorledes der hidtil er forholdet med Politisagers Anlæg og Drift.

B. at meddele Anmærkninger med et Udkast til en Anordning om denne Gjenstand. —

No 1 Svar fra Aggershuus Amt af 11 Aug. 1822 — indeholder intet om A.

ad B. § 1 som tillæg." foreslaaet, Vedkommende ville meente afholde Antal af Vidnerne." — Med Hensyn til Lidermaalet 1 Aar anmærkes at 1 14 1 eller den i Fr. 14 Septbr 1792 bestemte Termin af 3 Maaneder synes anvendeligere.

— § 2 ansees en Forandring i Bestemmelsen all. Ordene nødvendig naar der sees hen til § 4, thi naar Vedkommende der tilbud med Dom, skal stadfæstes ved Amtets Approbation ~~[illegible]~~ indstevnes. — Derimod antages det rigtigere at en saadan inden Retten uden Amtets Approbation indgaaet Forening tillægges samme Exeq: Kraft, som at inden Forl. Com. indgaaet Forlig. —

Videre bemærkes at den senere Lovgivning om Forl. Commissioner 6te Juni 1816 ikke følger Principet i Resc. 9 Mart. 1793.

— § 3 formenes at denne opstaaet Tv: om Fogd. og Sorenskr. Coll: i Tilfælde af Angjeldendes Uformuenhed bør erstattes af det Offentlige.

For øvrigt enig.

No 2 Do fra Smaalehnenes Amt af 4 Aug. 1822 — ad A. Anlæg skeer efter Amtets Ordre, hvoraf følger at Sagerne behandles med mere Lethed i Almindelighed, ligesom bemeldte Amt refererende regelmæssige Politisager ~~[illegible]~~ foranlediger at denne Fremgangsmaade har ikke medført den Inconveniens, som ~~[illegible]~~ i modsatte Districter ville flyde deraf. — Prot: Forslag optages kun hvor de ansees absolut nødvendige. Ei heller er nogen Politisag fra Amtets Ordre anlagt uden at Vedkommende er tilspurgt om de i Mindelighed ville erlægge de forlangte Bøder, der i bejaende Tilfælde ere modtagne undtagen naar Vedk: derhos have erklæret at ansee Loven uretfærdigen anvendt.

Dagene afgjøres ei heller uden paa Amtets Approbation. —

ad B. ansees en saadan Anordning fordeles nyttig, og har Amtet intet andet at erindre, naar undtages at § 3 bør forandres derhen at Fogden burde i det der omtalte Tilfælde indhente Amtets Ordre.

No 3 Do fra Buskeruds Amt af 5te Aug. 1822 — ad A. Skjelner mellem Bødesager og Sager der medføre en større Straf. — Forinden de første anlægges tilspørges altid den Skyldige af Fogden om Ettergivelse i Mindelighed, [illegible]

Sted hen, ~~[illegible]~~ saafremt hun derlil er villig, tilholdes at mode ved første almindelige Thing, hvor Forseelsen anmeldes til Protocollen og Boderne vedtages samt erlægges, eller i at Fald paabindes med Executions Kraft til en vis bestemt Tid; om fornødent at en Thing-Attest udfærdiges.

Under mundtlig Afgjørelse ikke større Sager, der behandles summarisk; og i Mangel af Tilfældene erholder Amtet den fornødne Underretning. I Anl. de Sager ~~[illegible]~~ s: Politiforseelser, der medføre Forpol: Dom:/ oplages Forseelserne, hvilke indsendes til Amtet.

ad B. anser Lindgjørelsen gavnlig, forsaavidt der maatte gives Districter hvor Pol: Forseelser behandles efter den almindelige Rettergangsmaade i criminelle Tilfælde.

No 4. Brev fra Bratsberg Amt af 6 Aug. 1822 —

Omtaler først Vanskeligheden af, og den Varsomhed, der bør iagttages ved at rettledere blot enkelte og partielle Bestemmelser, at Forslagende der vel kan have Nytte men dog ikke medfører nogen radical Forbedring. — For øvrigt:

ad A. de ønskede Bestemmelser følger som vel betegnede. —
Sagen anlægges og gjøres Vedtagelse om Afgjørelsen.
I saadanne Tilfælde udsætter Sagen Amtets Resol: for Actions instituering, men i almindelighed ikke. — Opfordring til i Mindelighed at afgjøre Sagen undlades eller ~~ved~~ ved enten, ~~[illegible]~~ under Forlig eller uden for saadant, at indsende Erklæring om Vedkommendes ønske Domstols Kjendelse ell: Øvrigheds Decision. I sidste Fald reluderes Sagen for Amtmanden, der dicterer den bestemte Boder.x

At saal: Amtets Bestemmelse ell: Vedtagelse vanlegenes er foregaaende og ikke efterfølgende formenes lignedes. —

ad B. Lindgjørelsens § 2, 3 og 4 anses ikke nødvendig hvad dette Amt angaaer. —
ad § 1. Befales ikke, fordi denne Bestemmelse kunne lede til en ellers ikke gradvist Opfattelse af Anmeldelser, ligesom ogsaa Reser 4 Januar 1788 og 17 Marts 1789, hvorfra Bestemmelsen formenes hentet, i dets væsentlige maa betragtes nærmendelige efr Lov 1 Juni 1814. & 27 Decbr 1799.

ad § 5. Antages gavnlig, hvorfor dog foreslaaes en anden Form s: se Bill: pag 5:/ saavelsom Schema. —
Dernæst omtales Nødvendigheden af at der nu Indføjelsen er opfundet udfældes Bestemmelse for hvad dersteds henføres til de Overdragelser, som nævnes i Reser 17 Marts 1789 og Canc: Prom: 24 Septbr 1790 /: see §3 i Udkastet til Lindgjørelsen :/ —

For øvrigt berøres ~~[illegible]~~ Nødvendigheden af Bestemmelser for Proces-Formen og Indvandringen af Pol: Sager for disse Domstole der billigt med en almindelig Procedure-Anordning udarbeidelse anbefales Afbrot: Lov-Indretninger fordeles Omsorgsfuldt. —

x saasom Forlig og Undersøgelse Undersøgelser udelukkes under Executions Øvning

besørgelige Formuning om, fremmed Domsretter ...

No. 5. Svar fra Jarlsberg & Laurvigs Amt af 8 Aug: 1822. — ad A. Hvad enten Klage føres til Amtet, all: Fogden, undersøges samme ved Forhør eller Politieretter, hvor Sager, forsaavidt der angaae private Fornærmelser saasom Ager, Brandenmesbrøden, Brøndebrønden, Brug af uberettiget [illegible] etc. søges mindelig afgjort ved Forlig paa Amtets Approb: conform Fr: 20 Januar 1797 §§ 17 og 19, og hvis dette ei kan opnaaes, da ved Politierettens Kjendelse.

ad B. Anseer aldeles fornøden til Justitsen: en summarisk og prompte samt saavidt muligt bekostningsfri Procesmaade. —

ad § 4. Den for ommeldte Lovs: Lov som [illegible] Lovs: formentl: ikke blive Gjenstand for Stadfæstelse ved Dom, hvorfor det forestaaes at paagjeldende Sag [illegible] for Politieretten til Afgjørelse enten ved Forlig x paa Amtets Approbation eller ved Rettens Kjendelse. —

x under Executions Tvang

Commissionen vil ikke tillægge Lovene forslaaede [illegible] at give Retten uden Betaling ell: Godtgjørelse for Skyds Omkostn: saafremt ikke Stadfæstelsen erhverves ved de ordinaire Thinge eller Maanedsthingene. —

Saavel for den større Publicitets Skyld som fordi at Communeforsamling ved denne erholder Leilighed til at [illegible] sine Bestemmelser anseer det hensigtsmæssigt at samme Forsamlelse skeer ved en provisorisk Anordn: ~~paa~~ istedenfor ved en Anordnings Udfærdigelse. —

No. 6. Do fra Christians Amt af 7 Aug: 1822. — ad A. Da der ikke gives skarpt Grændse mellem Politie- og andre Sager, saa behandles Politiesagerne ikke efter nogen anden almindelig Regel, men bogstavelig efter de Regler, som findes i den Lov all: Anordn: der sagen angaaer ere særdeles Speciale. —

ad B. anseer det saavel for den borgerl: Frihed, Huuslige Ro og offentl: Velfærd ikke overalt tjenligt at lade Underbetjente bestemme naar det Offentl: skal sagsøge; derimod formener det for samtlige ovenmeldte Gjenstandes Skyld gavnligt om Lovgivningen nærmere bestemmer Ordet "Politie" og hvad Politieretten ved-

No. 7. Do fra Romsdals Amt af 14 Aug: 1822 — ad A Politieforseelser, derunder alm: forefaldne Bøder, søges afgjort i Mindelighed inden at Sagen almindeligviis optages. — Med Sager angl: [illegible] i beneficerede Gaardes Skove forholdes efter Amts: Skr: 28 Febr 1801 (finder ikke for Fogdmann:). —

x ifølge Fogdens Indstilling,

Offentl: Politiesager anlægges enten efter Amtets Ordre x eller af Fogden. Amtets Ordre synes efter Rescr: 4 Januar 1788, der i Lov [illegible] ved Canc: Circ: 9 Marts 1793, nødvendig til de fleste Politiesagers Anlæg, og dette har ogsaa været Tilfældet i dette Amt. —

ad B. anseer gavnlig saafremt man kan opgive Lovgivningens Bestemmelser om Politiesagers Behandl: og Drift

ad § 1. Rescr: 4 Januar 1788 synes at hjemle ~~det~~ som

almindelig Regel: at Politiesagssager saavidt muligt og saafremt, uden at der ommeldte ude Forlods anmeldes for Fogden.

ad §2. Naar Brevenes Fremlæggelse skeer for Retten og tilføres Protocollen, efter Canc: Circ: 9 Martii 1793 ansees Stadfæstelse paa Dom unødvendig.

ad §3. Her bør vedtagelses bestemmes hvilke Sager skulle efter Overøvrighedens Ordre anlægges, og hvilke ex officio af Fogderne. Om Fogden og Dommeren [illegible] tilkommer Salarium ansees, efter den senere Lovgivnings Aand, tvivlsomt. — Vor forrige Lovgivers Bestemmelse i saa Henseende findes Dom ref. i Fr. 19 Decbr. 1800.

ad 4 & 5: Intet at erindre.

Videre [illegible] ansees gavnligt at der bekjendtgjordes:

a. Fremgangsmaaden ved offentl: Politiesagers Appel, og

b. hvilke offentl: Politiesager bør udføres uden Actor, hvor saadan er ansat Exempl:

No. 8. Brev fra Nordre Bergenh: Amt af 13 Aug. 1822. ad A. I Sogn anlægges Politiesager efter Amtets Ordre, grundet paa optagen Forhør. I Søndre- og Nordfjord anlægges de derimod af Fogden, som, naar Dom er falden, gjør Indberetning til Amtet. —

ad B. ansees meget gavnligt da en almen Fremgangsmaade i Politiesager saavel fordeelagtig men og Omkostningerne formindskes. —

No. 9. Do. fra Bergens Stift, af 24 Aug. 1822 — ad A: Anlægges almindeligviis efter Amtets Ordre grundet paa Præliminairforhør, men, naar Amtmanden er af den Beskaffenhed at man af samme kan [illegible] udlede Grund til Sags Anlæg, uden Forhør. — I enkelte Tilfælde haver Fogderne uden Ordre anlagt Sag og naar Dom er afsagt, indberettet Tilfældet. —

ad B. ad §1. Procuratorconstitutionen synes betænkelig; deels synes det ikke at [illegible] komme an paa Tiden uden hvilken Sagen anlægges men blot paa at den skeer med Hurtighed, deels maatte ved slig Ordning Actionstiden formindskes Overøvrighedens Ansvar betydelig svækkes m. m. — I alt Fald maatte Procuratorconstitutionen ikkun gjælde private Politiesager. —

ad §2. Saasnart Bøder og Omkostn: forud erlægges indsees ikke Nødvendigheden af at, der skal gaae Dom i Sagen saavidt en Attestation fra Fogden synes tilstrækkelig. —

ad §3. Ansees tvivlsomt om Salarium bør tilkomme Fogden i offentl: Politiesager. — I private Politiesager bør ikke alene Salarium tilkjendes men maaskee i Analogie af Fr. 19 Mai 1741 §9 tillegges Udredelse af Extrarettsskyds, Diæter m. v. saafremt Sagsøgeren ikke er forlænget. [illegible] —

No. 10 Do. fra Hedemarkens Amt af 29 Aug. 1822. ad A: Naar [illegible] Klagen [illegible] forgjøres ved Fogden gjennem Lehnsmanden er sædvanligviis optaget Forhør. — Følgende Breve og Dom forfattes deriblandt de [illegible] Bøder ved Amtets Resol:, eller og [illegible] Protocollation for Retten som dersom i [illegible] Dom indsendes til Amtets Approbation.

Dette er det almindeligste, dog har det ogsaa indtruffet, især naar Anklage er skeet directe til Amtet, at Proc: Forhør er optaget og derefter Action anordnet. —

Den samme Retsgangsmaade som i [illegible]

[illegible] Erindringer om, [illegible]

i Fundatsen af 6 Decbr 1741, 3 Cap. § 14 befalet, men som tildels er faaet ved Fr 9 Augt 1754 og Rs 9 April 1807 gjøres ikke at være meget brugt. —

ad B. ad § 1. at Præsentations-terminen bør for private Skoleholdere sættes til 6 Maaneder, men for Offentlige Aar og Dag.

ad § 4. Amtets Approbation burde kun erfordres naar man vil gjøre Omgangsskoler med Taxering eller Straffens Art eller Grad ikke lovmæssig bestemt, hvorved formenes saadan Approbation naar de lovbestemte Bøder ikke overstiger anbefales. — Noget er i Sinet afslaaet Approbation ved Præsterne at udøve i Amtet.

ad § 7. Forlignelsen kunne formentlig udstrækkes til Fattigvæsenets [illegible] for Gjenstandene —

Bøder formenes en Bestemmelse, der extenderer Fr 1 Decbr 1797 til at gjelde om Skoleholderes Appel, saaledes at Bestemmelse om Appellen Indtægten af Domstolen eller Angjeldende, men denne forlænger Appel, ønskelig. — Ligeledes formenes at, Angjeldende ved lige Sager Præsidiera burde forlænges for Præsten af [illegible] Sagen. —

No 11. Ditto fra Nedenæs og Raab. Amt af 14 Septbr 1822. — ad A. Med Skolesagen forsøges Lensmanden med Skyldsager undtagen at Angjeldende ikke er [illegible] Dispensation, og at, forsaavidt Bøder ere lovbestemte, Angjeldende forinden Dag anlægges ogsaa den til Mulighed at betale Bøderne. — Denne Fremgangsmaade bringe forde Consolum tildels at antage Canc. Skr. 19 Januar, 9de Marts og 4 Mai 1797 som almindelig gjeldende Lovbestemmelser. —

ad B. Anlæges for meget nyttig.

ad § 1. Præsentationen kunne ogsaa private Skoleforskoler, ja for Lensmanden skulle [illegible] paalægges saafremt Skoleforskoler som kun Bønder [illegible] deraf [illegible] at gjøre Indberetning til Sognet.

No 12. Do fra Christiansands Stift af 14 Septbr 1822. — ad A. Sagerne anlægges almindeligviis efter Amtets Ordre uden foregaaende Undersøgelse, dog saaledes at Opfordring til at erlægge Bøderne i Mindelighed ogsaa af Sogdren forinden han betaler 4 ℔. — [illegible] Anmeldelsen [illegible] udfærdiget dog indeholdes Lensmanden for en Angivelse i Bevidnelse undersøger Sagen ved Skol. Præst.

Grunden til denne Fremgangsmaade er at, Ordresedler af nu at antage Canc. Skr. 19 Januar, 9 Marts og 4 Mai 1798 samt 11te Mai 1799 som Lovbestemmelser. Undtagelse fra ovennævnte Fremgangsmaade [illegible] Bøderne for [illegible] ikke Bemyndigelse som Skoleloven afgjør Skoleforskoler. —

ad B. Anlæges høist gjørlig.

ad § 1. Præsentationen kunne formentlig aldeles bortfalde eller kun skete for private Skoledersoker f. Ex. Omvandrende og Bysnkolde Lærer efter Fr 9 Augt 1754, 14. — Ad. Lensmanden blive paalagt nøgtsomlig at gjøre Indbe-

Veiledning (ved Sagernes) om de Pol. Forseelser, hvorom de nyeste Love skal formenes gavnlight.

ad § 3. De Dietpenge for Voldgiftsmænd burde formeentlig skal tractiones Commune indføres til Amtets Approbation for at Commune kunde erkiende Billigheden af de idømte Omkostninger og Salarier.

No 13. Svar fra Trondhiems Stift af 11 Septbr 1822 med 3 Bilag

ad A. Sagerne anlægges efter Amtets Ordre grundet paa Fogdernes Indberetninger, og sagsøges at i Bøde-sager Voldgiftsmænds Erkl. afkræves [struck out] om de (under Forligelsesbehandling) undergivet sig Amtets Resol. — Anlæges saadant, dømmes Amtet Bøderne ved Forligningen paa Indkaldningen at forsonet, paa hvilken Sagen afholdes Indbyrdelsen, der befordre Sundhedscommissionens Justitsprotokoll. — Naar Sag ikke Forlig, procederes til Dom. — Denne Fremgangsmaade støtter sig paa Resolution VI Marts 1779 [struck out] og for nagtet Grundlovens 96de §, vedlagt i Reg. Ber. af 19 Aug. 1814.

ad B. Amtets Localitet giver ingen Grund til nogen forandret Bestemmelse, ei heller formenes der noget nyttigt i Henseende til Sagernes Behandl. eller Bestemmelse af Omkostninger. —

Ligesaa (og hvorfor) Foged Klingenberg Behandling ved flere Sager + men sielden paa Forsoner (og Forligelser).

[struck out]

Foged Bredz finder ikke Fremgangsmaaden hensigtsmæssig fordi Lovgivningen ikke afgiør hvad der er Pol. og hvad Justitssager, og som Følge deraf en egenmægtig Foged kunne skabe Pol. Sager. —

Foged Bøe anseer Landgjorte tilkalde Embedsomstændighed og omtaler for øvrigt Nødvendigheden af at bestemme, hvad Lovgivningen Forseelser angaaer, saafremt Voldgiftsmænd en aandelig Proces. —

No 14 Svar fra Nordre Trondhiems Amt af 28 Septbr 1822

ad A. Politiesagerne anlægges efter Amtets Ordre fordi Øvrigheden sjelden anseer Amtets Ordre nødvendig, men Anlæggelsen er af anden Formening.

ad B. Anseer det grundige Forslag fordeles gavnlight for omgjørendes:

ad § 1. At Præscriptionsterminen [struck out] formeentl. burde indskrænkes til 3 à 4 Maaneder.

ad § 2. At Voldgiftsmændenes Erkl. burde af Lensmanden i.e. med Betal. som for en Bestillelse i. med Vedtagen Commissionen afkræves. — Vedtagen de Lovbestemte Bøders Erlæggelse kunne Bøderne efter forrige Lovgivning inddrives ved Udpantning, men ansees det nyttigere at erfare Straffastsættelse ved Dom [struck out] bør denne skee paa første almindelige Thing eller Maanedsthing. —

ad § 2. Burde formeentl. at Sagen naar Angjeldende forl. Sagen afgjort ved Dom, da uden videre, tiltalte som for en Pol. Sag til Dom, efter Lovgivningen under Omkostninger maa indbefattes fuld Ambt gebyr som Lensmandens Eedsmænds for Varsling og Møde samt Skyds og Diet. I Almindelighed bør Politiesager behandl. ved de almindel. Things og

Mandsstingene, men i de Fogderi og Communerne nærmest liggende Tingstuer med Gebrauch, efter Valg, saa som i Justitssager.

ad §4. Amtets Approbation paa de mundtlige Forreninger ansees i flere Henseender fornøden. —

ad §5. Befalder.

I Ofiset; brugelige Bøger om en fuldkommen Fortegnelse for Politiforhold; og en Form om Bestemmelse for hvilke Sager, der egentlig henhøre til Afgjørelse ved Politieretten.

No 14. Ditto fra Nordlands Amt af 12 Septbr 1822 — ad A. Det almindelige er at Forhøre optages og at Amtet derpaa anordner Actionen. — Enkelte Fogder have dog et optaget Forligsommelsesform, og derved spares saavel alle Bekostninger.

ad B. Ansees saare gavnlig. —

No 16. Do fra Finmarkens Amt af 18 Septbr 1822 — ad A. Vedkommende give først Leilighed til at vedtage sig i Mindelighed (: forsaavidt Bødernes angaaer) paa Amtets Approbation; dog uden Protocol-tilførsel saafremt alle Sagen tilforn har været anmeldt. — Om Bødernes Beløb hensætte Fogderne Amtet Underretning.

Imidlertid vedtages saadant sjeldent af de Angjeldende, og først i dette benægtende Fald optages sædvanlig Forhøre. —

ad B. Det ansees fordeles gavnligt at de for Politiforseelser fastsatte gjeldende Regler indskjærpes, hvorfor formeentlig at Udkastet indeholder alt Nødvendigt. —

No 17. Do fra Stavanger Amt af 18de September 1823. — ad A. Naar Anmeldelser om Politieforhold- ser indløbe Amtet beordres Forhør optaget, og saafremt Forseelsen kan afsones ved Mulcter, overlades Angjeldende Valget imellem at indrede disse eller at underkaste sig Tiltale. — I første Fald bliver Boderne efter Sagens Beskaffenhed indbetalte i vedk. offentlige Casser, eller deelte mellem disse og Anmelderen. I sidste Fald tillægges Fogden Ordre at tiltale Angjeldende for en Politieret.

ad B. veed Amtet intet at kunne foreslaae hverken til Forandring eller Tillæg.

[illegible] furent [illegible]

gen Forandring i den omhandlede Hen~~sigt~~seende nödvendig eller gavnlig. —

Circ.

Copiebog: No 41.

26 Aug. 1822

Samtlige Fogder og Amter

Det er bleven mig indberettet, at paa flere Steder i Riget skal hidtil ~~[illegible]~~ skeet, at Lehnsmanden, naar de have efter Fr. af 18 April 1781 modtaget Afstaaelses-Ansættelser x fra vedkommende Foged, lade sig udbetale en Godtgjørelse, som varierer fra 1 indtil 4½ af Dalerne, ~~for~~ under Navn af Afskrivningspenge x om end ~~om endog naar~~ ~~og at [illegible] andre~~ Debitorerne ~~[illegible]~~ [illegible] Udpantning foretages, maate [illegible] og betale [illegible]. Imidlertid skal og ved Udpantnings-Forretningernes Afholdelse megen Misbrug gaae i Svang med Hensyn til Vidnernes Antagelse, hvilken formentlig ikke for en stor Deel kunde forebygges, naar Lehnsmanden og de Mænd, som i Almindelighed [illegible] [illegible] til at foretage Udpantninger for restanceret Skatter efter den allernaadigste Forordning § 2, forsynedes med Protocoller, hvori de afholdte Forretninger burde indføres. Endelig er det anmeldt, at det, naar Auction afholdes over Løsøre, der er udpantet for restanceret Skatter, skal være brugeligt, at Incassatoren med Auctionsdirecteuren tillægges 4 proc. i Incassations-Salarium, hvilket imidlertid synes at være aldeles stridende mod baade saavel af Fr. 18 April 1781, som af de øvrige Lovbestemmelser, der i saa Henseende haves; thi ikke er 4 proc. det almindelig antagne Incassations-Salarium ved Auctionen over Løsøre, men ~~[illegible]~~ snarere ~~[illegible]~~ synes det, at Auctions-Salariet er 4 proc., hvorefter Incassations-Salariet i Almindelighed ansættes at være 4 proc.; ~~[illegible]~~ det maa derfor ~~[illegible]~~ ansees, at ~~[illegible]~~ da Lehnsmanden som oftest er det, ~~som~~ der fører Incassationen ~~af~~ ved ~~[illegible]~~ saadanne Auctioner, som de her omtalte, overdrages ~~[illegible]~~, saa vidt det synes aldeles (forholdsmæssig saa meget større) modsignet at tillægge dem end ~~[illegible]~~ Betaling ~~for~~ for Incassationen af de for et udpantet Beløb [illegible] [illegible]

x skal, hvortil, mig bekjendt, ingen Hjemmel gives,

x over Skatterne

x eller Omdrivningspenge

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

~~naar de, uagtet saare lagte det adcognoscerede Gods bortsælges ved Auction,~~

~~× og det blot fordi at havde [illegible] efter en Anklagning-ing~~

~~Inqvisitionen af 4 for Kostholdt~~

~~Inqvisitionen af Auctionerne, ved~~ [and] dem, som ~~til oftbemeldte~~ [af 18 April 1781 tillægger dem for at tage Kjøbt Indtægt ved]
Forordningens ~~oftnævnte Ret for at tage [illegible] Indtægt ved~~
[Udpantning] ~~Udpantning~~, hvorved dog i Almindelighed man Begribes maa
antages at være forstaaet; * ~~skulde lemmen andre~~ [hvortil gjelder lemmen], at da Com-
missionen, efter den oftnævnte Forordnings 7de §, for slige Auctioners
Afholdelse intet Salarium erholdt, saa synes og deraf efter det
foranførte at følge, at skulde intet Inqvisitions Salarium med
slige Leiligheder blive faldet, undtagen naar Statholder [Byer] tillod det. ~~Jeg~~
~~Jeg~~ Mening ~~efter~~ synes [igjen] at bestyrkes ~~ved~~ Forordningens Udtryk: § 9,
hvor det hedder: "at hvad af Kiøbesummen for det udpantede Gods
"overskyder, efter at [illegible] Skatter og allerede anførte
"Omkostninger ~~fradrages~~ [betalte], leveres Eieren tilgode u. s. v."; thi da
der blandt de allerede anførte Omkostninger ikke findes nævnt
det mindste om Inqvisitions Salarium, saa kan Regjeringen
heller ikke antages at have villet [illegible] at udredes
ikke. —

Ved at andrage dette for min ansvarlige Meening
for Deres Høiædelbaarenhed, tillader jeg mig hengivenst at an-
mode Dem om, behageligen at ville, forsaavidt det Deres
Embeds Fuldmægtig angaaer, [illegible] ~~[illegible]~~ gjennem ~~[illegible]~~ [det]
[om noget foredrat] den [illegible] Fuldmagt [illegible], ~~hvorvidt der i at~~
[illegible] Sted, hvorefter Undertegnede [illegible]
[illegible] til at opgive [illegible] Gjenmæle, [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[de Indberetninger, som] ~~Naar disse Undersøgelser~~ i Anledning heraf til Deres Høiædelbaa-
renhed ~~maatte~~ indløbe, udbeder jeg mig dernæst hengivenst
til videre Afslutning tilstillet. —

Copie No. 43 – 1822.

U. B. BERGEN
Ms. 176 e

Extract

af Generalprocureurens Skrivelse til Justitsdepartementet af 29de August 1822.

En anden Uskik, som næsten finder Sted paa ethvert Skydsskiftested over det hele Land, er den, at Gjestgiveren aldrig vil forlange hvad han skal have for Beværtning og Natteherberge, men henstiller dette til den Reisendes Generøsitet, og da der ingen Taxt haves, hvorefter man kan rette sig, saa sættes ofte den Reisende i megen Forlegenhed, som endnu mere forøges, naar han, som ofte er Tilfældet, erfarer at Gjestgiveren ikke er tilfreds med hvad han har anseet passende. Efter Loven 3–11–3, sammenlignet med Forordningen 24de Decbr. 1648 § 18 og flere Lovbestemmelser burde det imidlertid formeentligen paaligge Øvrigheden at bestemme en Taxt, hvorefter Vedkommende i Henseende Natteleie, Bespisning o. s. v. skulde være forpligtet at rette sig, og først naar den Reisende ønskede at erholde andet eller mere, end hvad der i Taxten var specificeret maatte han derom med Gjestgiveren accordere. —

Herpaa har jeg ikke villet undlade tjenstærbødigst at henlede det ærede Departements Opmærksomhed. —

Circul. Copiebog No 145

30 Aug. 1822.

Til samtlige Amter og Stifter med Kiöbstæder

Ved Lovens 5-13-46 og 49 og Rescriptet af 31te Januar 1738, sammenholdt med Rentekammer Plakaten af 17de Juni 1766, Fr. af 27 November 1775 §8, Fr. 25 Mai 1804 §13 og Skatteloven af 20 August 1821 §4, er idet anordnet:

a. at alle Haandlende skulle have x rigtige Kiöbmandsbøger; ~~indrettede efter Loven og Resc. af 31 Jan. 1738, som forsynet.~~

x og nødvendige føre

b. at i disse Kiöbmandsbøger det förste og sidste Ark skal være stemplet Papiir til Copiebøger (No 8 af 2den Classe); ~~eller Copiebøger~~

c. at de skulle være af hvert Steds Magistrat, eller, hvor ingen Magistrat er, af Byefogeden autoriserede, hvorfor Magistraten eller Byefogeden nyder [illegible] eller 96 s, og som Raadstue- eller Byeskriveren, for at nummerere og coastere dem, ligeledes 64 s.

d. at Handlende, som befindes, disse Bøger ei at have ~~eller nødvendige at føre~~, skulle ansees og straffes med Mulct, beregnet efter hvad som det stemplede Papiir og Autorisationen, altsaa [illegible] 1 Rbd. 40 s.

Hvorvidt disse Bestemmelser ere blevne iagttagne i Amtets Jurisdiction, derom tillader jeg mig tjenstligst at [illegible] mig underrettet.

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

Circul.

de samtlige Kiøbstæder
med Kiøbstæder.

Ved Rescriptet af 31te Januar 1738 angaaende Kiöbmands-boders Indretning og Holdelse + er det anordnet, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ skulle at de handlende, med rigtige efter Loviens 5-13-46 og 49 samt Fr. 23 Januar 1719 indrettede Kiöbmandsboger være forsynede, og at samme med vedbørlig skulle holdes, samt at Stadcammereret, som Indsiger, disse Boger ei at samme ~~[illegible]~~ skulle med Mulct, efter med hvad det stemplede Papiir og Authorisationen koster, ~~[illegible]~~ ansvare og straffes. — Ved samme Rescript er det videre fastsat, at slige Kiöbmandsboger ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ skulle at have ved Magistrat, eller, hvor ingen Magistrat er, af Byfogden authoriseres, hvorfor Magistraten eller Byfogden nyde 1 Rd og Raadstue- eller Byskriveren, for samme at numerere og cassere, 64 ß. — Formildes er det ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ med Fr. 27 Nov. 1775 § 8 bestemt, at ~~[illegible]~~ det første og sidste Ark skal ~~[illegible]~~ i saadanne Kiöbmandsboger (: som stemplet Papiir af anden Classe, hvis Priis ~~[illegible]~~ med Fr. 25 Mai 1804 § 10 bestemtes til No 9, 4 Rd 48 ß, og følgelig nu, ~~[illegible]~~ efter Tabellen af 20 Aug 1821 § 4, maa være af samme Classe No 8, eller 6 Speciedaler. —

+ (: cfr. Instr. Br. af 17 Junii 1766 :)

(: ei nyyedent :)

Hvorvidt disse Bestemmelser forsømmes eller overholdes i Deres Embedsdistrict, ville De behageligst at lade mig underrette.

Tusl. g Kol. Afgt.

Copiebog: No 47.

31 Aug

Det er mig af Erfaring bekiendt, at der ved Conditionernes Affattelse til Licitationer, som Exempelviis af [illegible] eller andre offentlige Indretninger ikke overalt følges den samme Regel, idet saa nogle Steder Oplysningerne ved saadanne Licitationer sker, som et [illegible] Lapsationer og paafølgende Restgieldens paahvilende Eiendommene at udrede, paa andre derimod saadant ikke iagttages. I Sagens Beskaffenhed da disse Oplysninger maae af det Offentlige erstattes.

Det første ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~med Hensyn til~~ rigtignok for den ~~[illegible]~~ Eiendomme i Regnskaberne og Controllen med samme, men og fornemmelig den formindskede Udgift for det Offentlige, som deraf er en Følge, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, ikke mindste for [illegible] ~~[illegible]~~ med flere Leiligheder ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ bemærket, at ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ de dem [illegible] lovet paa at udføre saadant Arbeide overdraget, ingenlunde have [illegible] sig afskrækket fra at give Udbud, fordi det ved Conditionerne har været dem paalagt at udrede de ~~[illegible]~~ Oplysninger, som ved [illegible] Licitations-Summen at fradrage.

Da nu denne Arrangement staaende er ~~[illegible]~~ analog med det i Placaten af 10 Juni 1796 er foreskrevet, saa troer jeg saamegat mere at have Grund til at ~~[illegible]~~ indstille til Kongelig Rentekammer, om det ikke maatte befalinger[?] Samme at lade samtlige Fogeder, som in et [illegible] der i Almindelighed affatte Conditionerne til slige Forretninger, tilkiendegive, at de skulde ved Conditionernes ~~[illegible]~~ udfærdigelse have at iagttage, at alle Oplysninger om i Anledning Arbeidets ~~[illegible]~~ nødvendige ~~[illegible]~~ ~~-Lapsations-~~ ~~og~~ ~~[illegible]~~ afsluttet Forretninger blive af Entrepreneuren at udrede og følgelig Licitations Summen at fradrage.

Ved denne Leilighed tillader jeg mig endnu at ~~[illegible]~~ bemærke, at [illegible] ikke antages ~~[illegible]~~, at Auctionsforvaltere, paa Grund ~~at og [illegible] Auctionsforvalter~~ af Bestemmelsen i det forbundende Placat af 10 Juni 1796

× forekommer mig at maatte foretrækkes,

≠ som derved tilveiebringes

S. T.

Hr. Gudmansen.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~Commer. [illegible] 5 [illegible]~~

Justits, før [illegible]

Paa Grund af en i en anden Anledning erholdt Erklæring fra Consistoriums Præces, hvori han yttrede at han ~~vaar~~ for at forfatte et Slags Anthologie, ~~som ved~~ Forordn. af 14 Marts 1790 og Resc. af 26 Juni 1821 § 15 fordres, bad jeg Collegiet efter ~~[illegible]~~ Communens [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] nærmere Forklaring, [illegible] [illegible] 2de [illegible] Maaneder er [illegible] og ved [illegible] [illegible] Stiftsamts Amt af 5te [illegible] [illegible] [illegible] Anledning [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Dat er ved den fra Consistorium afgivne nærmere Forklaring oplyst 1., at naar Udlæg i [illegible] [illegible] skulle afløses, og et i den [illegible] [illegible] Anthologie af Consistorium ~~[illegible]~~ forfattes, saa [illegible] han alle Udgifter [illegible] [illegible] [illegible] og [illegible] de [illegible] som for et Document efter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indtil 1 Sp. 12 ß som maximum. 2., at naar [illegible] Anthologie for at [illegible] Udlæg [illegible] [illegible], [illegible] han [illegible] Anledning 60 ß, og 3., at naar [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] han [illegible] fra 12 til 48 ß [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] af det [illegible] [illegible] med Communen.×— [illegible] Amt har i sin [illegible] afgivne Erklæring anført, at [illegible] af den [illegible] § i [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible], ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ at [illegible] [illegible] til et [illegible] [illegible] af i andre [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

× til [illegible] alt [illegible] [illegible] jeg [illegible] paa Grund af Bestemmelsen § 16 af [illegible] af 11 Juni 1788 [illegible]

Da jeg [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] mig [illegible] til at [illegible] [illegible] [illegible] til [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Consistoriums [illegible] [illegible] til ~~[illegible]~~ Stiftsamts Amt af [illegible], som [illegible] [illegible] [illegible] til mig af 5te [illegible].

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

Det forekommer mig urimelig, som man maatte ~~[illegible]~~ giøre de 16de § i Qvartal-
reglementets 14de Afdeling om at der udstedes Qvittering, naar man
[illegible] har sammen [illegible] om [illegible] af [illegible] Re-
[illegible], som [illegible] for Almuen, og naar man
[illegible] med det [illegible], som ved [illegible] -
-ning [illegible] mellem at [illegible], som [illegible] Reglementet [illegible]
[illegible]. ~~[illegible]~~ [illegible]
Qvartalreglementets 14 Afdeling § 13 for [illegible] i [illegible] for-
[illegible], som [illegible] i [illegible] af Protokoller og Documenter, 32 ß,
efter § 29 for [illegible] 44 ß, efter § 30 for at [illegible] fra 24 ß til 1 Rbd 72 ß
efter [illegible], efter § 37 for en Auctionsplacat, [illegible]
16 ß og for [illegible] 8 ß, efter § 40 for Auctionsakter 32 ß o. s. v. ~~[illegible]~~
[illegible] en Qvittering for [illegible] i [illegible]
[illegible] ved at [illegible]
en Auctionsplacat, en [illegible] o. s. v. [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] at [illegible]
[illegible] i § 16 [illegible],
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] af ~~[illegible]~~ [illegible], saa [illegible]
[illegible] af en [illegible] Qvittering [illegible]. Jeg skal der-
[illegible], at [illegible] for at [illegible] Qvitteringer
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] 100 [illegible], 6 ß [illegible]
[illegible]
~~[illegible]~~ et almindeligt Circulaire [illegible].

[illegible] i [illegible] at [illegible], om [illegible]
ikke ved et almindeligt Circulaire maatte blive [illegible]
[illegible] i ~~[illegible]~~ [illegible], ~~at~~ [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible] af 26 Juni 1821 § 15; [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], for
[illegible] at [illegible]
at [illegible]
[illegible]

+ naar det skulle [illegible]

+ og [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

+ [illegible] af 19 Martii 1790 og ~~[illegible]~~ [illegible]

Copiebogen No 129 – 22 27 Nov.

Med Hensyn at ~~[illegible]~~ tilbageskrevet at jeg med Approbationsbrev [illegible] af Just. o Pol. Dep.
22de Mars tilstillede Documenter betreffende [illegible] Contoir
~~[illegible]~~ Davies Klage over ~~[illegible]~~ at man har lagt (ungefähr) Kiøbmand William Kent ~~for~~
Hindringer i hans ~~[illegible]~~ ved ~~[illegible]~~ Hensyn til en Handhavelse, som han har
etableret, undlader jeg ikke allerunderdanigst i Anledning deraf
afgive følgende Betænkning. –

Ref. 26 Oct 1764 om Borgerskab
Ref. 19 April 1768

At den ungefähr Kiøbmand William Kent efter Qualitet af
11 Juli 1670 § 17 maa være berettiget til at opholde sig i Christiania
baade for fremmede Vare at kiøbe og sine egne at sælge, kan
ikke nogen være nogen Tvivl, og ligesaavel som anden den Fremmede
[illegible] holde sig + Lovens Bestemmelser, ikke [illegible], at han
ikke handler med nogen, som ikke er Borger ++ eller Indvaaner i en
eller anden af Byens [illegible], og at han ikke handler i Detail eller
[illegible], hvilket i den [illegible] § af Qualitet [illegible]
forbudt, saa [illegible] jeg ikke at nogot [illegible] i hans [illegible]
~~[illegible]~~ som ~~[illegible]~~ Udøvelse.
~~[illegible]~~
[illegible] ~~[illegible]~~
Qualitet [illegible] i Pl. 4 Aug 1742 § 4: "fremmede Varer"
~~[illegible] Commission af 4de August 1742 § 14~~ [illegible] ikke [illegible]
Adgang for fremmede Kiøbmænd til at [illegible] [illegible] Produkter, men
[illegible] at en lang Praxis, saavidt mig bekiendt, [illegible] en saadan
[illegible] Forordning, samt [illegible] nogen ~~fremmede~~ med Lovens
[illegible], [illegible] og Christiania [illegible] og [illegible], i [illegible]
[illegible] 10 Juli d.A. afgivne Betænkning [illegible], saa [illegible] og [illegible]
[illegible] [illegible], at Regieringen [illegible] ikke [illegible]
at [illegible] saa [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] i ~~[illegible]~~ at [illegible] som [illegible] [illegible]
[illegible] Reskript af 19 April 1768 § 9. Med Reskript af 2 Aug 1799
[illegible] i Christiania Byes [illegible] af
26 Septb. 1749, [illegible] i Christiania [illegible]

+ Qualitets Ord

++ eller, som ikke er [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible]

+++ [illegible]

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

ske egentlige Byes Handelen er ganske aldeles fri, saa at den

skal være bunden til visse Steder, Maal og Brandelsen

Efter det anførte har jeg ikke troet, at den nogjeldte [illegible]

William Kent har begaaet nogen Lovstridighed i at opkiøbe Huder og Skind

opskibe samme til England, men han burde [illegible] formodentlig [illegible]

ikke, at have handlet med Fremmede, saa han ikke efter Anordn[illegible]

Smith anføre berettiget til at indlade sig med.+ ~~[illegible]~~ det

~~[illegible]~~ formeenes bemærke, at ~~de~~ han [illegible]

henvendte sig til Kiøbmand Christian Heyerdahl, til hvem han [illegible]

og af hvem erhvervet den 4de Dec 1821 en Borgerskab til [illegible]

at opkiøbe Huder og Skind. At hans Borgerskab kan [illegible]

synes vel rimeligt, og ikke formeent, før Kiøbmand Heyer[illegible]

handlede [illegible] med Christiania Byes Privilegium af 28 Sept 1749 §2, [illegible]

maatte da og kunne tiene til Undskyldning for Kent, at han [illegible]

~~og [illegible]~~ [illegible] til en Mand, [illegible]

selv ~~en~~ Kiøbmand og at Byes [illegible] Mand, ikke [illegible] formente

saa aldeles undveget om Handelsrum og Byens Privilegier, [illegible]

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ Hvad det af Consul Dunes Speciation saaaudet

[illegible] ~~[illegible]~~ som formodentlig ~~skulle~~ var William Kent [illegible]

gaaen, dat skal det [illegible]:

1. at Kiøbmand Christian Heyerdahl ved et [illegible] Christiania den 28 Marts 1822 udgjort og af Retten stadfæstet Forlig [illegible] medtaget, saa og Retten [illegible] at erlægge en Mulct [illegible] [illegible] til Politieretten [illegible]

2. at William Kent med Politieretsdom af 16 Oct. 1822 er f[illegible] [illegible] Opkiøb af Huder og Skind dømt at bøde til Politieretten 40 Spd, og at betale [illegible] Omkostninger.

I Grosserer[illegible] [illegible] Post, da [illegible] den fremlagte Politieretsact [illegible] begyndt 22 Feb. og sluttet 28 Marts d. A. at han [illegible] Kent om Byens Afgifter i Marked[illegible], men ikke at nogen [illegible]

+ og at han hverken indeholds [illegible] i Antal, [illegible] Grossereren ikke dog [illegible] af d. 4 Aug 1742 §10 [illegible], saavidt [illegible], [illegible] noget bestemt Byes, da der kan tales om fremmed Mand, ikke om indenlandske.

+ skulde kunne [illegible] det [illegible] at ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~, ~~eller at~~ [illegible] saadan Mand, som ~~[illegible]~~ [illegible] Prot.

+ [illegible]

+ og [illegible] ~~de~~ [illegible]

+ [illegible] 14 Marts [illegible]

været opnaaet. Den 28 Marts mødte Kiøbmand Heyerdahl, [illegible] Fodden, saa vel som Keats Wager i Retten og begierte, at [illegible] Keat havde tilbudt at udrede 300 Rdr af de 400 som Christiania [illegible] Repræsentanter havde ansat [illegible], saa vilde han (Heyerdahl) [illegible] selv erlægge de manglende 100 Rdr, naar Wager derimod lovede [illegible] forlige. Derpaa skattede Heyerdahl, saa vel som Keats Wager, [illegible] at have legitimeret sig ved vedhæftede Fuldmagt fra Anni [illegible] [illegible] erklærede, at han forbandt sig til inden 14te Dage at betale 450 Rdr v. m. Efter at dette Forlig var indgaaet, skal Heyerdahl frem, efterhaand Consul Duris anføre, have tvunget Keat til at betale det hele Beløb og derimod udenom Summa af 430 Rdr i Commerstien, ved at sidan han saa saa anden [illegible] Maade at komme i Besiddelse af Varerne. En saadan Tvungen Maade, som de Kiøbmand Heyerdahl her har viist, synes ikke lovlig[illegible] at kunne forsvares, da han, om Commerskagen i saadan som anført, Calumbar[+] ~~han bragt sig selv [illegible]~~ ~~Det er imidlertid~~ ~~[illegible], at de efter min Begribning ingen anden Maade [illegible] at drage Heyerdahl til Ansvar for hans [handelse] Adfærd end at [illegible] han [illegible], hvilken [illegible] da maa staae for Keat [illegible]~~ ~~[illegible] anden aabnet. Der at kunne give ikke [illegible] Maatte~~ ~~da [illegible] Keat formodentligen først~~ saavidt ikke af Heyerdahl saa som Wager[+] indgaaet Forlig, og søge at faae dette kiendt ugyldigt, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [formodentligen] om han vidste ikke vidst kunne [illegible] eller ikke, ~~[illegible]~~ Forlighet og af dette, saavel[?] ~~saavel~~, skulde det [illegible], om ikke Keat siden har nedlagt ~~saavel~~, skulde det af Uvilligheden i Consul Duris Andragende om Grund til at formode, [med hvilken Grund kunne] [illegible] i [illegible] [illegible] med Heyerdahl ~~det [illegible] at [illegible]~~ fremstille ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ anført. Exceptionem rei transactæ og [illegible] [illegible] sig for Retten i ~~[illegible]~~ ~~[illegible] Keat og Heyerdahl~~ ~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible] fremsat. ~~Da ved [illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], da han ikke [illegible] [illegible] i Anledning samme ~~[illegible] [illegible]~~ [illegible] været noget at fremstille.

\+ først han [illegible] Keat i de [illegible], som er blevne udsat for, og siden [illegible] ved at tage sig selv [illegible]. Det forekommer mig saaledes, som der [illegible] være god Grund for Keat til at

\+ uden Fuldmagt

\+++ Wager maa imidlertid [illegible] som der var, saa kan man dog ikke [illegible] det, uden som [illegible] mellem Heyerdahl og Keat, og [illegible] som [illegible]

Skulle H. M. imidlertid, ikke for det [vaadeste] maatte behage H. M. at lade Consul Davie

tilbagegive, ~~at~~ at H. William Keat maatte anhængiggjøre hos

Gesandt en Erstatning for [det Samme] formeentligen beviiste Sneedigheder

ved Consulen; ~~skulle imidlertid H. M.~~ formeentligen

ere Grund af den diplomatiske Skrivelse, som Consul Davie

synes at ville give Sagen, vaadeste ikke at nytte at

lade noget videre blive af samme, saa troer jeg at det Ex-

[Keat som [illegible]] uforskammed, som hiint viiste ~~den Engelsk Consul~~, maatte befrie

Davie, at Regjeringen bør hemme bestille ~~at~~ [illegible] provisorisk gaa-

heldi ~~for Keat~~ til x at indcaste Tartegat af 28 Marts forleden

x i Analogie med Fr. af 30te [illegible] 1798

for Grosserer

Hvad den under No. 2 ansøgte Udkast angaar, at

Keat med [illegible] af 16 Oct. forleden er for aldeeles

[illegible] af [illegible] Skud er dømt til at betale en Mulct

af 40 Rdr. m.m., da er det med samme, saavidt jeg

[illegible], [illegible] at give; thi en Dom er en Lov for det

særskilte Tilfælde den angaaer, [illegible] [illegible] [illegible]

Dom er [illegible] 6 [illegible] Keat, [illegible] [illegible]

[illegible] for at [illegible] [illegible], maa altsaa [illegible]

[illegible] sig i at [illegible] [illegible] [illegible]; eller [illegible]

Maal [illegible] [illegible] [illegible] til [illegible] for [illegible]

[illegible] der [illegible] blev [illegible]

Copiebog No 140 - 1822 9 Dec. 294

Buskeruds Amt

I vedlagte Andragende uden Datum klager Madame Tolcke over at Professor Klausen paa Kongsberg skal have ~~tilladt~~ [illegible] [illegible] [illegible] Anviisning af [illegible] ~~efter~~ [illegible] eller andre [illegible] bestemmt Fast og løse Effecter, [illegible] i Aaret 1817 afholdte Auctioner.

Med Andragendet følger en Anviisning fra Professor Klausen af 21 Juli 1817, ~~[illegible]~~ med 8 Rdlr, hvorefter [illegible] Madame Tolcke fordrer 88 Rdlr. 88 3/4.

Da Andragendet [illegible] [illegible] [illegible], at det angaaende [illegible] [illegible] mellem Klagerinden og [illegible] [illegible] Professor Klausen og at denne [illegible] [illegible] over [illegible] og lade ~~[illegible]~~ sammen [illegible] i [illegible] med 9 Rdlr [illegible], saa [illegible] [illegible], som med [illegible] [illegible] nu eller at [illegible] [illegible] at [illegible] paa Anviisningen, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ikke

~~[illegible] samt at [illegible] [illegible] og [illegible] [illegible] [illegible]~~ [illegible]

Imidlertid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Professor Klausens Erklæring i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] og [illegible], [illegible] med [illegible] [illegible] over [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] [illegible] [illegible] af [illegible] [illegible] i [illegible], Professor Klausen [illegible] [illegible] med Madame Tolcke, [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] følge hermed [illegible] Erklæring.

Copiebog No 141 - 1822 ~~9 dec~~ 10 Dec. 295

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] af [illegible] Klage fra Erick Hansen og Ole Syvertsen Tande af [illegible] October d. A., [illegible] [illegible] [illegible], at Fogd [illegible] [illegible] [illegible] afholdt ~~en~~ [illegible] [illegible] [illegible] med en [illegible] af Lensmand [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~ var [illegible], [illegible] Christians Amt om at lade denne [illegible] [illegible] og [illegible] [illegible] Fogdens Erklæring, og [illegible], [illegible] [illegible] modtaget ~~[illegible]~~ nu [illegible] fra bemeldte Amt af 30te f. M.

U. B. BERGEN
Ms. 176 c

tillegnet at med Nordre Guldbrandsdalens Jurisdiction [illegible]
[illegible] udslettede Sorenskriver samt en af [illegible] Nørregaard
fremsat Begiæring om [illegible] med [illegible] Sorenskriver, hvilket alt
her nedlegges.

Ved Forhøret har Fogden [illegible] nødt og tilført, at han
anser sig [illegible] til, saaledes som skeet, at bruge Lehnsmand
[illegible] ~~skrivt han~~ til om [illegible] at afholde et [illegible]
[illegible], endskiønt han ikke om [illegible] var [illegible]
[illegible], hvilket dog først [illegible] Fogdens Skrivts. [illegible]
[illegible] Meening [illegible] Fogden og Nørregaard
og Orsteds [illegible], [illegible] af 19 Aug. 1735
og 9 Aug. 1754 til [illegible] for at en Fogd ~~[illegible]~~ kan med sin [illegible],
altsaa [illegible] af saadan [illegible] som Lehnsmand [illegible]
de [illegible], [illegible] Sessionen afholdt.

~~[illegible] af Fogden [illegible]~~
Den af Fogden [illegible] [illegible] kan i [illegible]
for mit Vedkommende aldeles ikke [illegible]. [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

+ [illegible] [illegible] Skrivt, at Nørregaard eller Orsted [illegible] [illegible] saadan
Meening; thi vel antager Nørregaard, at man [illegible]
Umyndig Fuldmagt til at [illegible] paa sine Vegne i hans egen
[illegible] Sag (: S 807); ligesom og at compromitterende [illegible]
mellem sig [illegible] om at [illegible] deres Sag til en
Umyndig (: S 1406); men ligesaa [illegible] [illegible] [illegible]
til, Fogden [illegible] [illegible], som vi [illegible] ~~[illegible]~~ af [illegible]
~~[illegible]~~ in casu ikke kan [illegible] til [illegible] — Om man [illegible]
[illegible] antager [illegible] af [illegible],
[illegible] med Fuldmagts ~~[illegible]~~ [illegible], at
[illegible] til en Umyndig, eller med anden Ord, at [illegible]
til [illegible], [illegible] kan [illegible]

ad Copiebog No. 141 – 22

at skade for Eeds, [illegible] ~~at det dog skete blev an~~ Stor-Forhiol ~~[illegible]~~, at ~~Befuldmægtige~~ i privat Maade Befuldmægtigere en Umyndig til at ~~[illegible]~~ handle for sig i sin egen private Sag, og at det en offentlig Embedsmand befuldmægtiger en saadan Person til at ~~[illegible]~~ sine Sager at foretage og udføre ~~[illegible]~~ med [illegible] Forsamlingerne. I første Tilfælde fremkommer [illegible] i alt Fald kun Mandaten [illegible], i sidste derimod er det det Offentlige som fremkommer, det ~~[illegible]~~ den [illegible] Pligt [illegible] i [illegible] at udlægge at [illegible], at Umyndige bestyre offentlige Forretninger.

Men Lovgivningen i det Hele, og en [illegible] af Forordningen af 19 Aug. 1735, [illegible] Rescript ved [illegible], at den ikke [illegible] en saadan Fremgangsmaade; som [illegible] in casu har brugt. Det er det første som ikke aldeles ~~[illegible]~~ antaget som en almindelig Regel, at ~~[illegible]~~ de store [illegible] Myndigheder, [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] Umyndige, ~~[illegible]~~ for ~~[illegible]~~ i [illegible] Personer eller Depositarer (som habet personam standi in judicio), [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ er obligationis capax;[x] [illegible] [illegible] [illegible] Anomalier, som man antog at [illegible] Personer, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] med [illegible] [illegible] Embedsmand [illegible] sin Embeds ~~[illegible]~~ [illegible] Forordn. 19 Aug. 1735 § 2 [illegible], at [illegible] i sit [illegible] Fuldmagt [illegible] [illegible] [illegible] at [illegible] sine Embeds, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] at saadan [illegible] [illegible] [illegible] Anbefaling, og at Fuldmægtigen [illegible] i Eed. Men [illegible] [illegible] [illegible] Forordning 5te § ~~[illegible]~~ [illegible], at [illegible] [illegible] [illegible] eller [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], saa [illegible] [illegible] [illegible], at [illegible]

~~[illegible]~~

[x] og [illegible] L. 1-13-19 [illegible] [illegible] [illegible], at ~~[illegible]~~ Medarbejdere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Umyndige [illegible] [illegible] 15 Aar

[illegible] her i den [illegible] vaeret omt med Saldmedgiver, og ikke

fordanne Anordning, som den 9 May 1754 omtaler, som at et saadant

Engravt Saldmedgiver maae udi Forsener, for den til saadanne

Forordningers Lovs aeeder Lysemand, hvilke de [illegible]

udfordrede, at et en [illegible], og at de, [illegible]

[illegible] med Forskrifterne i Frr. af 13 Januar 1736 og 25 Mai 1759, er

indlemmet i Eders Sted, hvorudi hvilket Alt ~~[illegible]~~ Tjenere kan aeeder

at ~~[illegible]~~ udi ~~[illegible]~~ til [illegible] om dig en Stoppe [illegible]

~~[illegible]~~ Plagter. Fogden aeeder med at

Lensmand hvilt Bi [illegible], de som [illegible] til et [illegible] Lovs

[illegible] Afstedte, anlagt til hans Saldmedgiver, men saadan

Sandhen [illegible] i et hans [illegible], og [illegible]

[illegible] efter min Formening, intet ved andet at [illegible]

afgiort, at [illegible] maae [illegible]. Hvad han [illegible] angaaer,

da vil [illegible] Bygd [illegible], men i et [illegible]

[illegible], saavidt jeg formaaer at [illegible], hvem saadan

Omstændigheder.

Til Slutning [illegible] Fogden [illegible], at Bygd maae

aeeder afgiort ved [illegible] Resolution. Hvorvidt nogen saadan

Resolution er faldet eller ikke, [illegible] Bygdes adermen

[illegible] til hende, ikke [illegible], men efter [illegible] af

Andragendet [illegible], som [illegible] af Bygd, som [illegible] hun

[illegible] ikke [illegible] Apartement forelagt, [illegible] at af Fogden

og [illegible] Enquet [illegible], og [illegible]

Ansøgende [illegible] [illegible] for at [illegible] ~~[illegible]~~ af [illegible]

afstigte [illegible]. [illegible]

maae afstedt af en [illegible]

ved Skrifter, som ~~ikke~~ derimod

ikke [illegible],

og [illegible] saadant ikke, da

han udi nogen imod, at Fogden

Forstod i denne Henseende

min [illegible] [illegible]

[illegible]

1820

Første Classe
for Sum fra 50 til
100 Rd. incl.

No. 2.

Copiebog No 153 - 22 18 Dec

Afskrift er af Agentsadvocat Welm eva Sindner Justits(?) & flere ..

Ole Johansen Moves, Ole Larsen Moves & Jens Sørensen

Lahds Negner til Forstuat udlagt Bevaring i en Sag

med Bygnes Politien, den 24d. Nov. f.A. man blevv afsagt,

viss fødes Operationer med en Sveltegaff lod ead at

ansett Datum ved del, ~~Domme~~ Politicreforderen var afsagt, desuden

Agentsadvocaten havt forsømt at udlagge ~~den~~ Bevaringen i rette

Tid, anmodede ~~til~~ Fogd Endresen meg ~~om anmeldt~~ om at tilsende Sagens

Documenter udlevered fra Agentsadvocatens Contoir, for at

ad Copiebog No 140 - 1822.

paa andre Maade at drage Sagen til Endreen om, naa det

at fælle hvor andr Udtal for hans Forhold, i hvilken Henseende jeg

deg maa bemerke, at da Sorenat villige at Sindrationen hvor

sammt om onhver Maade afsted. & Sagten ikke hvor hvisse erfa-

ret, at de Sager, hvor havt kundtgiort til sommeren Ufornøyet,

var uaufsnuirt, faa burde det synes vel hardt, strax efter-

mædst at Sindern Udtal mod ham, hinaar maa havt forsøgt

en ~~mildere~~ mildere Vei, hvor da formodentlig havde befrier det, at man

gjennem Aintal lod ham given en Advarsel om for Efterliden

at vogte sig for lignende Misgreb, & ikke lod ham skrive i en saa

for almindsgene meget Uleilighed, hvilket til Varnshiven Herregaard

udlebte de 7 Spec. 12 ß, som forfrerede Anlagt for Lufteds-

Retten, dogte hvis ikke hevede noll, for meddeelt hun alldeles

ikke paaholdete at tiltale.

Hun Grund af det hervanførte ... i min saaledes ...

Ern Uenstbrödigst at giöre følgende alternative Forstilling:

1, at enten Agentsagen maadest imellem Erik Claasen &

~~Ole~~ Ole Syvertsen Paade Opnævnes eva at 2d. for dem under

4 Juli 1820 afholdte Commissionsforretning, forsaavidt som

Conrad har vi her ikke nævnet noget om Fuldmægtige, og ikke
saadanne Anordning, som den 9 May 1754 omtaler, som at et saadant
begyndt Fuldmægtige maae ikke [illegible], ~~[illegible]~~ den til saadanne
Forretninger kunde anføre [illegible], thi de [illegible]
udfordres, at de en [illegible], og at de, [illegible]
[illegible] med Forskrifterne i Frr. af 13 Januar 1736 og 25 Mai 1759, er
indlemmede i Edens Sted, forinden hvilken Eed ~~at [illegible]~~ Ingen kan anføre
at [illegible] Kommunikerer til [illegible] om sig en Borgers [illegible]
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~ Pligter.
~~[illegible] til [illegible]~~. Sagten anføre med at
[illegible] hvilke [illegible], da han [illegible] til et [illegible]
[illegible] Afskedige, antaget til hans Fuldmægtig, men forudan
[illegible] dog vi [illegible], og [illegible]
[illegible] at [illegible] ikke

den [illegible] 17 Dec. f. A. afsagte Underretsdom, og [illegible]
beneficium [illegible] til [illegible] for [illegible],

2. [illegible], at [illegible] gennem [illegible]
Sorenskriver [illegible] af [illegible]
sig af [illegible] til [illegible]
[illegible], samt ~~[illegible] [illegible]~~ [illegible], om han [illegible]
[illegible] at 7 [illegible], som [illegible]
[illegible] for [illegible], da han i [illegible]
[illegible] Tilstand [illegible].

[illegible] af Regjeringsadvocat Holm [illegible] Bønderne [illegible] Justits [illegible]

Ole Johansen Hoves, Ole Larsen Hoves og Jens Sørensen

Lahds Klager til [illegible] udlagt Stævning i en Sag

med Bergens Politie, den 24de Nov. f. A. man blive afvist,

[illegible] Oprindingen med en [illegible] at

[illegible] Datum [illegible] Politiemesterdommen ~~Dommen~~ var afsagt, [illegible]

Regjeringsadvocaten havde [illegible] at udlægge Stævningen ~~[illegible]~~ i rette

Sted, anmodet ~~[illegible]~~ Foged Endresen mig om at skaffe ~~anmerket~~ Sagens

Documenter udleveret fra Regjeringsadvocatens Contoir, for at

Bønderne kunde indgive en nye underdanigst Ansøgning

om Oprejsning i Sagen. Ifølge [illegible] i ikke ~~[illegible]~~

Sagen [illegible] [illegible], [illegible] og [illegible]

som [illegible] at [illegible] Bøndernes Ansøgning,

[illegible] [illegible] Sted, [illegible]

en Erklæring, [illegible] Sagens [illegible] [illegible]

fra den Tid og som Amtmand [illegible] Nordre Bergenhuus

Amt. Jeg har nu fra Fogden† medlagt Bøndernes nye Ansøgning, † med Skrivelse af 17de denne Maaned

dateret 4de og 29de October f. A., hvorved følger en Resolution(?)

fra Bergens Politieret af 16de October, Politierets Dommen af

12te Mai 1819 med vedheftet [illegible], og Concept af [illegible]

Dommen af 24de Nov. f. A. [illegible] Documenter [illegible]

og mig [illegible] at udlægge.

Sagens Sammenhæng er kortelig denne. Bønderne

Ole Johansen og Ole Larsen fra Gaarden Hove i Wigs Præste-

gield, ~~[illegible]~~ Ytre-Sogns Fogderie, og Jens Sørensen fra

Gaarden Lahd i [illegible] Præstegield, Indre-Sogns Fogderie,

indførte i Marts Maaned 1819 til Bergen [illegible]

[illegible], som at ere [illegible] Gaarden havde [illegible], og

[illegible] [illegible] og solgte, [illegible] til Madame

U. B. BERGEN Ms. 176 c

Smith for 7 Rb 96 ß, en anden til en Enke Christie Christensdatter for 7 Rb 24 ß, en tredie til Madame Schäfer for 7 Rbr. Den eene deres Handling blev et af Politiadjutant Schönberg anklaget o ved Politiretsdom af 12te Mai 1819 dömt til at have Varen af det solgte Brændeviin forbrudt. Det observeres her at bort Di Varen efter Loven af 1ste Juli 1816 om Brændeviins handel § 5. og ved Loven om Brugen af 14 Juni f. A.

At denne deres aabenbare Uorden, ikke vil man, ved Bemeldtes Mangel af den extract Lov af 1 Juli 1816, lade overhörtes. Thi det ansees for tilladt, uagtet Lov, Brugen alle Resolution af indeværende Tid at brænde Brændeviin (§ 5); thi det anvendes for forbudt, saafremt saadan at kiöbe Korn til at brænde Brændeviin uden ved til egen Huusholdning ±

± (Art), hvoraf da simpelthen folger, at det, forsaavidt et af egen Avling kunne brænde men ved det til egen Huusholdning behöve, være uden berettiget til Salg Maat at afhende dette; thi det, siger i, saaledes være det vel beskrevet, Handelen med Landmandens egen Tilvirkning at brænde Brændeviin, forbydes der derimod (§ 5) at Omslaget med Brændeviin til Udsalg ved Tid. Ager og andet Kiöb & Brændeviin til Udsalg ved Tid, Ager og andre Steder & Brændeviin udlagges den, som i saa Tald forser sig, Skade af Di Vareomslag med et Supernumerairt Virke hvor aldeles ikke udlagt med Brændeviin i Egnsholdt hvor et giver sig Skildes i egen Udsalg af samme. Med dette var egen Kaart tilmeldt Brændeviin om at uagtet til Kiöbsted, hvor det forbudt og solgt samme ifolge i det af 1 Rbd Sölv. At have altsaa i egen Griseunder forestiller og mod at geradast Lov. ~~Med Politiretsdom~~ Efter en opstaal at Grossisen, ved hvilket Politiretsdommen uforanderlig, Eiendele, med Ubbe-Loges Grunde ikke blev forbudt.

Fuldstændig fremkommer det saaledes nu, at Supplicanten hun en Alene varit i Sieb. fordi Politiretten

[illegible] for [illegible] af 1 Juli 1816, og [illegible] x [illegible]

[illegible] ikke være for ham, som alt en fattig Mand, at udrede

[illegible] af 32 à 33 [illegible], ~~[illegible]~~ uden [illegible], [illegible]

for [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

til at faae [illegible] [illegible] ved [illegible] [illegible].

Dette vil dog [illegible] være [illegible]; thi [illegible]

for at [illegible] [illegible] 12 Mai 1819; altsaa [illegible]

over 3 Aar gammel, [illegible] ikke til at [illegible], at

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ ikke [illegible],

[illegible] Grund af [illegible]: Fdgn. af 20 Feb. 1717, 17de Post § 12, og

Fr. 31 Marts 1719 § 5, [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] i [illegible], [illegible] [illegible] for [illegible], ved at

[illegible] [illegible] Hans [illegible] [illegible] x, og ~~[illegible]~~

~~[illegible]~~ vare ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ [illegible]

Hans [illegible] Penge og [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ~~[illegible]~~

[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible]

x og [illegible] [illegible] en [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] fattige Folk ~~[illegible]~~ naadigst [illegible] [illegible],